

Miljö, energi och klimat

Sven Winnell 080216:

Det regeringen arbetar med enligt Internet 080216.

Miljö, energi och klimat.

<http://winnell.com/omr353g13.pdf> (34+61+63+644+656+71)

Miljö, energi och klimat

<http://regeringen.se/sb/d/1583>

[EU och internationellt samarbete](#)

[Miljö](#)

[Energi](#)

[Kemikalier och kretslopp](#)

[Klimat](#)

[Vatten och hav](#)

Aktuellt om miljö, energi och klimat

[Förslag om ny trafikinspektionsorganisation överlämnat](#)

[Andreas Carlgren besöker Kinna](#)

[Andreas Carlgren besöker Göteborgs hamn](#)

[Kompletteringar krävs för att regeringen ska pröva ansökningarna om gasledning i Östersjön](#)

[Pressträff om ansökningarna om gasledning i Östersjön](#)

[Pressavdelning](#)

Miljöbilspremien

Regeringen har från 1 april 2007 infört en miljöbilspremie på 10 000 kronor för att stimulera efterfrågan på bränsleeffektiva bilar och bilar som drivs med förnybara bränslen.

[Frågor och svar om miljöbilspremien](#)

[Nyhetsbrev: Miljöbilar premieras](#)

Senaste publikationer

[Svensk UNEP-strategi perioden 2008-2010](#)
[Sektorprogram för näring, energi och regionalpolitik](#)

[Reach och miljöbalken](#)

[Alla publikationer](#)

Vanliga frågor och svar

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Andreas Carlgren](#)

[Maud Olofsson](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

Internationellt miljösamarbete - genom EU, regionala och globala organisationer

<http://regeringen.se/sb/d/1977>

[Sveriges miljöpolitik i EU](#)
[Regionalt miljösamarbete](#)
[Globalt miljösamarbete](#)
[Samarbete med enskilda länder](#)
[Konventioner inom miljöområdet](#)

Det internationella miljöarbetet ökar i betydelse och omfattning. Med insikten att många miljöfrågor endast kan lösas genom samverkan mellan länder har miljöpolitiken blivit alltmer internationell. Internationell samverkan är en grundsten i den svenska miljöpolitiken.

Sverige spelar en aktiv roll i det internationella samarbetet för hållbar utveckling och miljö och har anslutit sig till ett stort antal regionala och globala konventioner, protokoll samt andra överenskommelser till skydd för miljön. Sverige deltar i olika samarbeten inom EU, i närområdet, globalt och i samarbete med enskilda länder. Att leva upp till åtaganden av internationell betydelse och aktivt delta i internationella överenskommelser är en viktig del av svensk miljöpolitik och medför stora insatser. I synnerhet avser Sverige att stärka sitt internationella samarbete för miljö och hållbar utveckling av följande skäl:

- God svensk miljö kvalitet: Samverkan mellan länder, regionalt och globalt kan bidra till att nå flera av de svenska miljö kvalitetsmålen.

- Globalt och regionalt miljöskydd: Sverige har ett ansvar för hur de egna produktions- och konsumtionsmönstren påverkar miljö tillståndet både i andra länder och globalt, och för en rättvis fördelning av det globala miljöutrymmet.
- Bättre förutsättningar för de fattigaste: Sverige har ett ansvar för att bidra till en bättre miljö för de allra fattigaste i världen.

Samarbete med EU

Miljöpolitiken inom EU har stor betydelse för både Sveriges miljö och det svenska agerandet internationellt.

Miljöarbetet med EU har i huvudsak två syften: att bidra till att förverkliga svenska miljö kvalitetsmål och att bidra till en god europeisk miljö. Tillsammans med övriga EU-länder driver Sverige på det globala och regionala miljöarbetet, vilket ger Sverige stora möjligheter att föra upp svenska prioriteringar på global nivå. Särskilt klimatfrågan är ett exempel på detta.

Regionalt samarbete

Förutom EU deltar Sverige i annat miljöarbete i närområdet, nämligen inom Norden, Barentsregionen, Östersjöområdet, Arktis och med länderna i Öst- och Centraleuropa. Samarbetets syften och former varierar. Samarbetet i Barentsregionen är till exempel inriktat mot nordområdena medan samarbetet i Östersjöregionen är inriktat på hållbar utveckling (Baltic 21) och inom Helsingforskommissionen (HELCOM) på Östersjöns marina miljö. Intresse gemenskap, likartade miljöförhållanden och en likartad syn på de flesta miljöfrågorna bland till exempel nordiska länder är en viktig utgångspunkt för att gemensamt agera i internationella förhandlingar och på så sätt öka inflytandet.

Sverige deltar också i samarbetet inom FN:s ekonomiska kommission för Europa (UNECE).

Globalt miljöarbete

Sverige driver ett aktivt arbete med miljöfrågor globalt, till exempel inom FN och OECD. En hållbar ekologisk utveckling kan bara åstadkommas genom global samverkan. Hållbar produktion och konsumtion måste uppmärksammas i högre grad i vår del av världen. Samtidigt måste de fattigaste människorna ges stöd till förbättrad livskvalitet och till ett hållbart nyttjande av naturresurser.

Sedan Sverige tog initiativ till FN:s första miljökonferens år 1972 har vi haft en ledande roll i FN:s miljöprogram, UNEP. Sverige deltar också aktivt i arbetet med konventioner till skydd för miljön. Konventionerna är bindande regler för att till exempel hindra klimatförändringar, skydda biologisk mångfald och förbjuda användandet av farliga kemikalier.

Samarbete med enskilda länder

Det bilaterala samarbetet (det vill säga samarbete med enskilda länder) spelar en betydelsefull roll i det internationella miljöarbetet. Sverige har allt tätare kontakter med likasinnade länder för att skapa allianser i det internationella miljöarbetet. Bilaterala kontakter syftar också till att påverka länder som inte delar Sveriges uppfattning för att försöka hitta gemensamma lösningar. Kontakterna äger rum på olika nivåer, alltifrån ministerbesök till expertkontakter. Det är särskilt angeläget att ha en dialog med nyckelländer som Kina, Indien och Ryssland.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Regeringens arbete i EU](#)

Sveriges miljöpolitik i EU

<http://regeringen.se/sb/d/2040>

[Förhandlingarna i rådet för miljö](#)

[Rapporter från rådets möten](#)

[EU:s regler för miljö](#)

[Miljöfrågor under svenska ordförandeskapet 2009](#)

Inom miljöområdet är det särskilt tydligt att det krävs beslut på europeisk nivå för att komma tillrätta med miljöproblemen. Gränsöverskridande föroreningar måste åtgärdas med gränsöverskridande politiska beslut.

EU är den enda internationella organisation som har befogenhet att anta omfattande miljöregler som är bindande för medlemsländerna. För Sveriges del är det därför viktigt att de miljökrav som beslutas gemensamt inom EU lever upp till en ambitiös miljöpolitik. Sverige arbetar också för att EU ska vara en pådrivande kraft i det globala arbetet för att skydda miljön och säkra en hållbar utveckling.

Sverige i EU

Sedan inträdet i EU har Sveriges målinriktade agerande haft stor betydelse för utvecklingen av EU:s miljöpolitik. Här är några exempel:

- EU:s strategi för hållbar utveckling antogs vid Europeiska rådets möte i Göteborg 2001, under det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd. Hållbar utveckling är därmed ett övergripande mål för EU:s arbete. Hållbar

utveckling betyder att den nuvarande generationens behov uppfylls utan att de kommande generationernas förmåga att tillgodose sina behov äventyras.

- Sverige har verkat för höga ambitioner för reduktionen av växthusgaser och för att förstärka EU:s position i de globala klimatförhandlingarna.
- EU:s omfattande kemikalielagstiftning Reach, som antogs 2006, har till stora delar tillkommit på svenskt initiativ och med hjälp av Sveriges internationellt erkända expertis på området. I förhandlingarna har Sverige verkat för att stärka konsumenters rätt till information och att farliga kemikalier kontinuerligt ska bytas ut när forskningen etablerar skonsammare ämnen eller metoder (substitution). Sverige fortsätter att driva dessa frågor i de globala kemikalieförhandlingarna, där Reach ofta står som modell.
- Sverige var pådrivande i utformningen av EU:s sjätte miljöhandlingsprogram, som lägger ramarna för EU:s miljöpolitik 2002-2012. Programmet bidrar till att miljöhänsyn integreras i alla politikområden och är basen för miljödimensionen i EU:s strategi för hållbar utveckling.
- För att skydda havsmiljön har Sverige verkat för att skärpa målsättningarna och den bindande karaktären i det marina direktiv som EU antog 2007. Sverige har också agerat för att minska EU:s fiskekvoter och göra fiskenäringen långsiktigt hållbar.
- Sverige har arbetat mycket aktivt mot försurningen för att åstadkomma utsläppsminskningar såväl nationellt som internationellt. Ett exempel är EU:s försurningsstrategi som togs fram 1997 med hjälp av svenska experter och resulterade i ett direktiv om

nationella utsläppstak. Det svenska internationella försurningssekreteriatet spelade en viktig roll i arbetet.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Regeringens arbete i EU](#)

[Sveriges representation vid EU](#)

[EU:s arbete för hållbar utveckling](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Miljömålsportalen - Sveriges 16 miljömål](#)

[EU-upplysningen](#)

Regionalt miljösamarbete

<http://regeringen.se/sb/d/10182>

[Nordiskt miljösamarbete](#)

[Arktiska rådet](#)

[Miljösamarbetet i Östersjöregionen](#)

[Miljösamarbetet i Barentsregionen](#)

[Miljösamarbetet i Öst- och Centraleuropa](#)

Sverige deltar aktivt i samarbetet för hållbar utveckling och miljö i vårt närområde. Skälen till detta är flera:

- Länderna har gemensamma problem, till exempel övergödningen av Östersjön, som kräver att länderna hjälps åt för att åstadkomma resultat.
- Likasinnade länder kan agera tillsammans internationellt och därigenom åstadkomma bättre resultat.
- Det är viktigt med likartade regler i ett större område för att skapa lika och rättvisa villkor för företagen.
- Alla länder har inte arbetat lika länge med dessa frågor som Sverige och vi kan bidra med kunskaper om miljöförvaltning och miljöteknik.

Former för samarbete

Formerna för samarbetet varierar beroende på frågeställning och länder som deltar. Inom flera regionala samarbetsorgan är miljö ett av de viktigaste områdena. Det gäller Nordiska Ministerrådet (NMR), Barents Euro Arktiska Råd (BEAC), Arktiska Rådet, och FN:s ekonomiska kommission för Europa

(UNECE).

Sverige har också ett bilateralt samarbete med sina grannländer. Grannlandssamarbetet med Ryssland har en särskild budget för kärnsäkerhets- och miljösamarbete. Med Ukraina, Moldavien samt Georgien har Sverige ett utvecklingssamarbete där miljöfrågorna är en viktig del. Sverige arbetar även med miljöfrågor tillsammans med andra länder inom internationella finansieringsinstitutioner som verkar i området till exempel Nordiska investeringsfonden (NEFCO), Nordiska investeringsbanken (NIB) och Europeiska utvecklingsbanken (EBRD).

Vi har också särskilda regionala miljökonventioner till exempel Helsingforskommissionen (HELCOM) om Östersjöns miljö och OSPAR som handlar om Nordsjön och Nordostatlanten.

När det gäller hållbar utveckling har länderna ett särskilt samarbetsorgan som heter Agenda 21 för Östersjöregionen - Baltic 21 som bland annat genomför ett antal projekt för hållbar utveckling i regionen. Sverige arbetar också genom EU för att uppmärksamma regionens miljöfrågor, bland annat förbereds nu en särskild Östersjöstrategi.

RELATERAT

[Samarbete i Östersjöregionen](#)

[Nordiskt samarbete](#)

[Östeuropa, Södra Kaukasien och Centralasien](#)

Globalt miljösamarbete

<http://regeringen.se/sb/d/2449>

[FN:s miljöprogram, UNEP](#)
[OECD:s miljöarbete](#)
[Miljösamarbete i Antarktis](#)

Sverige är en drivande kraft i olika internationella miljöprocesser inom till exempel FN och OECD, samt olika internationella miljökonventioner. Global samverkan utgör en förutsättning för hållbar utveckling. En stor del av miljöproblemen är gränsöverskridande och kräver därmed att stater samarbetar på regional och global nivå. Exempelvis kan några av de svenska miljökvalitetsmålen endast nås genom internationell samverkan.

Eftersom miljöförstöringen hårdast drabbar de fattigaste människorna har Sveriges miljöarbete en utgångspunkt i ett globalt utvecklingsperspektiv. Det är av stor vikt att skapa bättre förutsättningar för de fattigaste inom ramen för den svenska politiken för en rättvis och hållbar global utveckling. Sverige verkar även för att de fattigaste länderna på olika sätt kan delta i det multilaterala miljösamarbetet.

FN

Sverige tog initiativ att föra upp miljöfrågorna på FN-agendan i början av 1970-talet. Stockholmskonferensen 1972 blev det första stora globala miljömötet i FN:s regi. FN:s miljöprogram, UNEP, bildades efter Stockholmskonferensen. Sverige, som var en av initiativtagarna, verkar för att stärka UNEP och öka dess inflytande och roll som det ledande miljöorganet. UNEP arbetar bland annat med att främja internationellt miljösamarbete,

övervaka miljösituationen i världen och samordna miljöarbetet inom FN. Sverige är sedan länge en av UNEP:s huvudfinansiärer.

Tjugo år efter Stockholmskonferensen genomfördes Riomötet om miljö och utveckling 1992 med antagandet av Agenda 21 - ett handlingsprogram för det tjugoförsta århundradet. Toppmötet gav internationellt erkännande till principen om att all utveckling ska vara hållbar, vilket innebär att ekonomiska, sociala och miljömässiga faktorer ska vägas samman vid beslutsfattande. Sverige har varit aktivt för uppföljning och vidareutveckling av de beslut som fattades. Alla svenska kommuner har till exempel beslutat om en lokal Agenda 21.

Sverige var också ett av de ledande medlemsländerna i förberedelsearbetet inför världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg 2002. Uppföljningsarbetet sker i FN:s kommission för hållbar utveckling, CSD, i en tvåårig arbetscykel. CSD:s arbetsprogram är fastlagt till år 2017.

OECD

I Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) ingår för närvarande 30 länder i den rika delen av världen. Sverige deltar på miljöministermöten, vilka äger rum var 3-5 år, deltar i arbetet med miljöpolitiska kommittén (EPOC) och olika arbetsgrupper, bland annat arbetsgruppen för miljögranskningar samt bevakar miljöfrågornas hantering i OECD:s övergripande arbete. OECD är en viktig plattform för dialog med länder som exempelvis USA och Japan. Det gäller till exempel gemensamma handlingslinjer i frågor som hållbara konsumtions- och produktionsmönster, kemikalier, minskning av miljöfarliga subventioner och utarbetning av riktlinjer när det gäller investeringar med mera.

Globala miljöfonden (GEF)

GEF är ett viktigt stöd för utvecklingsländerna som deltar i verksamheter som rör miljökonventionerna. Det är den främsta källan till finansiering av arbetet under miljökonventionerna, och Sverige bidrar under perioden 2007-2010 med 850 miljoner kronor till fonden. Miljödepartementet har en viktig roll när det gäller styrning av prioriteringar inom och mellan arbetet med olika miljökonventioner.

De globala miljökonventionerna spelar en central styrande roll. Sverige ger hög prioritet åt de globala konventionerna om biologisk mångfald, klimat samt

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[FN:s kommission för hållbar utveckling \(CSD\)](#)

EXTERNA LÄNKAR

[FN:s miljöprogram, UNEP](#)

[OECD](#)

[Globala miljöfonden, GEF](#)

FN:s miljöprogram, UNEP

<http://regeringen.se/sb/d/3413>

[FN:s miljöprogram, UNEP](#)

[Styrelse- och miljöministermöte 5-9 februari 2007](#)

UNEP står för United Nations Environment Programme och kallas på svenska FN:s miljöprogram. Sverige var en av initiativtagarna till att UNEP bildades av FN:s generalförsamling år 1972.

FN:s miljöprogram UNEP arbetar med att:

- främja internationellt miljösamarbete,
- samordna och ge vägledning för miljöverksamhet inom FN-systemet och övervaka genomförandet,
- övervaka miljösituationen i världen och peka ut de mest prioriterade miljöfrågorna,
- bidra till att miljökunskap från vetenskapliga och andra professionella grupper förvärvas, utvärderas och sprids,
- ge policy- och kapacitetsutvecklande rådgivning åt regeringar, regionala organ och andra organisationer i miljöfrågor,
- hålla uppsikt över hur internationella miljöåtgärder påverkar utvecklingsländer och vilka kostnader det orsakar, och
- utveckla den internationella miljörätten.

UNEP har ett samordningsansvar för miljöfrågorna inom FN. Denna uppgift har på senare år, inte minst efter världstoppmötet i Johannesburg år 2002, vuxit till att också

omfatta samverkan inom FN-systemet kring miljödimensionen av hållbar utveckling. UNEP arbetar också för att främja integrering av miljöhänsyn i utvecklingsarbetet, genom att samverka med andra multilaterala organisationer.

Särskilt viktigt för att bidra till integrering av miljöhänsyn i ekonomisk och social politik är UNEP:s samarbete med FN:s utvecklingsprogram, UNDP, och Världsbanken. Tillsammans med UNDP har UNEP ett program om miljö och utveckling, the UNDP-UNEP Poverty-Environment Initiative (PEI). Det handlar om att bistå utvecklingsländer med finansiellt och tekniskt stöd för att bygga kapacitet för deras miljöarbete. UNEP medverkar också i ett initiativ för miljö och säkerhet, ENVSEC, tillsammans med UNDP, NATO och flera andra organisationer.

UNEP deltar i arbetet med att reformera FN:s närvaro på landnivå för att organisationen ska agera mer samstämmigt. Ett pilotarbete pågår som kallas "One UN" och UNEP medverkar i alla åtta pilotländer. Detta är också ett sätt att stärka integrationen av miljö i fattiga länders utvecklingsplaner, men även ett sätt för UNEP att utveckla sin samverkan med andra FN-organ.

Den internationella miljöförvaltningen är i nuläget splittrad och saknar en samlande kraft. Till exempel finns idag cirka 500 internationella miljöavtal. Sverige anser att UNEP:s roll är att vara denna samlande kraft och organisationen behöver därför kapacitet att på ett fullgott sätt möta de behov som finns. Sverige arbetar därför inom EU och internationellt för att stärka UNEP. Det pågår också reformer inom UNEP för att göra organisationen mer relevant och effektiv. Sverige har varit starkt pådrivande i det arbetet.

UNEP:s organisation

UNEP rapporterar till FN:s generalförsamling genom FN:s ekonomiska och sociala råd, ECOSOC. Generalförsamlingen väljer dess styrelse. Styrelsen, som består av 58 medlemsländer, väljs för fyra år i taget. Den har ordinarie styrelsemöte i Nairobi vartannat år. Sedan år 2000 utgörs en del av styrelsemötet av ett policyforum för världens miljöministrar, Global Ministerial Environment Forum (GMEF).

Vid huvudkontoret i Nairobi samråder verkställande direktören och hans sekretariat fyra gånger om året med De ständiga representanternas kommitté (CPR). CPR består av företrädare för alla medlemsstater. Verkställande direktör är sedan våren 2006 Achim Steiner från Tyskland.

Sverige en av de största bidragsgivarna

Den största andelen av UNEP:s samlade intäkter utgörs av frivilliga bidrag från medlemsstaterna. Medlemsstaterna ger bidrag till FN:s miljöfond, som finansierar genomförandet av UNEP:s arbetsprogram. Arbetsprogram och budget beslutas av medlemsstaternas miljöministrar. Miljöfondens budget är 152 miljoner dollar för 2008-2009. De flesta medlemsstater ger också ytterligare bidrag för att stödja särskilda delar av UNEP:s verksamhet.

Sverige arbetar för att alla utvecklade länder på sikt ska betala minst sin andel enligt FN:s ordinarie fördelningsnyckel och att betydligt fler utvecklingsländer ska bidra än som är fallet i dag. Det svenska bidraget till miljöfonden är drygt 27 miljoner kronor för 2008. Sverige ger vanligtvis ungefär lika mycket till särskilda delar av UNEP:s verksamhet, till exempel för arbete med hållbar konsumtion och produktion, kemikalier och havsmiljö. Sverige hör till de tio största bidragsgivarna.

UNEP är tillsammans med UNDP och Världsbanken genomförande organisationer för den globala miljöfonden, GEF. Med medel från den globala miljöfonden genomför UNEP projekt som syftar till att skydda den globala miljön inom områdena klimat, ozonskikt, biologisk mångfald, kemikalier, havsmiljö, vatten och ökenspridning.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Svensk UNEP-strategi perioden 2008-2010](#)

EXTERNA LÄNKAR

[UNEP:s webbplats](#)

[UNDP-UNEP Poverty-Environment Initiative](#)

[ENVSEC](#)

[Globala miljöfonden, GEF](#)

[FN:s webbplats](#)

Samarbete med enskilda länder

<http://regeringen.se/sb/d/10270>

[Bilateralt miljösamarbete med Indien](#)

Det bilaterala samarbetet (det vill säga samarbete med enskilda länder) spelar en betydelsefull roll i det internationella miljöarbetet.

Sverige har allt tätare kontakter med likasinnade länder för att skapa allianser i det internationella miljöarbetet. Bilaterala kontakter syftar också till att påverka länder som inte delar Sveriges uppfattning för att försöka hitta gemensamma lösningar. Kontakterna äger rum på olika nivåer, alltifrån ministerbesök till expertkontakter. Det är särskilt angeläget att ha en dialog med nyckelländer som Kina, Indien och Ryssland.

Bilateralt miljösamarbete med Indien

<http://regeringen.se/sb/d/10228>

[Intervju med miljöminister Andreas Carlgren](#)
[Kalendarium i Indien](#)
[Reportage om näringslivsdelegationens aktiviteter](#)

Regeringen har för avsikt att stärka aktörssamverkan på bland annat miljöområdet med de mer utvecklade utvecklingsländerna, däribland Indien. Det finns en mycket stor potential för ett ömsesidigt värdefullt samarbete med Indien på policynivå, i ett institutionellt miljösamarbete, inom miljöteknik och forskning. Miljöminister Andras Carlgren besöker Indien den 4-8 februari 2008 tillsammans med en näringslivsdelegation.

Den nuvarande strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Indien antogs av regeringen i mars 2005 och gäller för perioden 2005 till december 2009. Något "stat-till-stat-samarbete" förekommer inte utan insatserna kanaliseras via svenska och indiska NGO:s (Non Governmental Organizations) och multilaterala organisationer som Världsbanken och FN.

Utvecklingssamarbetet är enligt strategin inriktat på samarbete mellan svenska och indiska aktörer inom bland annat miljö- och vetenskapligt samarbete.

I enlighet med regeringens beslut i augusti 2007 om en fokusering av Sveriges bilaterala utvecklingssamarbete kommer samarbetet med Indien under de närmaste åren att vidareutvecklas till ett selektivt samarbete inom prioriterade områden. Miljöfrågor kommer ytterligare att betonas i det fortsatta samarbetet med Indien. Det finns en mycket stor potential för ett ömsesidigt värdefullt samarbete med Indien

bland annat på policynivå, i ett institutionellt miljösamarbete, inom miljöteknik och forskning.

Besöket den 4-8 februari

Miljöminister Andreas Carlgrens besök i Indien syftar bland annat till att fördjupa diskussionen om ett miljösamarbete. En näringslivsdelegation med ett 30-tal företag inom miljötekniksektorn medverkar under besöket. Det är den största medföljande näringslivsdelegation med miljöinriktning hittills vid ett statsrådsbesök. Läs en intervju med Andreas

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Andreas Carlgren](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Pressmeddelande: Andreas Carlgren i klimatsamtal om internationella förhandlingarna i Indien](#)

[Pressmeddelande: Sverige utvecklar miljösamarbetet med Indien](#)

[Pressmeddelande: Andreas Carlgren med miljöteknikdelegation i Indien](#)

[Tal på engelska: Speaking notes at Sustainable mobility, India](#)

[Tal på engelska: Speaking notes at the Swedish Trade Council seminar "Environmental technology for sustainable urban development", India New Delhi, 4th february](#)

[Tal på engelska: Speech by HE Andreas Carlgren Addressing Climate Change: Vision 2050](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Exportrådets information om den svenska miljöteknikdelegationen](#)

Konventioner inom miljöområdet

<http://regeringen.se/sb/d/3830>

Århuskonventionen

Det finns mer än hundra miljökonventioner. Var och en av dem utgör på något sätt en förutsättning för en miljömässigt hållbar utveckling.

Internationella miljökonventioner

Sedan FN:s första stora internationella miljökonferens ägde rum i Stockholm 1972, har ett omfattande internationellt miljösamarbete byggts upp på olika nivåer och i olika former. I vissa fall har redan befintliga organisationer, däribland OECD, FAO, UNESCO och FN:s regionala ekonomiska kommissioner, tagit upp skydd av miljö och naturresurser som en del av sina ordinarie arbetsprogram. I andra fall, och speciellt då det gällt att få till stånd lagligt bindande regler och åtaganden, har man ofta valt att förhandla fram speciella avtal, konventioner, som gemensam bas för det fortsatta samarbetet.

Det finns en internationellt överenskommen dagordning för arbetet med de globala miljöfrågorna. Dess viktigaste uttryck är de olika konventioner som rör miljön, det som i dagligt tal brukar kallas de multilaterala miljöavtalen (Multilateral Environmental Agreements eller MEA:s). Varje konvention ger stöd för vissa, bestämda utvecklingsområden genom att lyfta fram relevanta miljöfrågor och ge underlag för en gemensam syn på de aktuella frågorna.

Multilaterala miljöavtal

De områden som behandlas i de multilaterala miljöavtalen är av grundläggande betydelse för fattiga kvinnors, mäns och barns möjligheter att försörja sig. En överdriven användning av

bekämpningsmedel skadar produktionen av livsmedel och är farlig för människors hälsa. Förlusten av våtmarker undergräver möjligheterna att skaffa inkomster och livsmedel, berövar länder en viktig resurs för vattenrening och kan leda till oönskade översvämningar. Klimatförändringen leder till mer våldsamma och oförutsägbara klimatmönster som kan skada grödor och infrastruktur och som också kan förorsaka både översvämningar och torka. Exempelen på sambanden mellan miljöförstöring och fattigdom är nästan oändligt många.

Alla parter till de multilaterala miljöavtalen har ett ansvar för att genomföra överenskomna åtgärder. Liksom övriga utvecklade länder som anslutit sig till konventionerna har Sverige också ett ansvar att hjälpa anslutna utvecklingsländer i detta arbete.

Konventioner är internationellt överenskomna lagar

Konventioner är i princip internationellt överenskomna lagar. Men de är också arenor för politiska diskussioner och vidareutvecklingen av konventioner genom ändringar och tilläggsprotokoll.

Partskonferenser

Partskonferenser äger ofta rum i utvecklingsländer, vilket bidrar till att öka intresset för de aktuella konventionerna och miljöfrågorna. En stark uppslutning bland regeringsrepresentanter och NGO:s från jordens alla regioner väcker både allmänhetens och mediernas intresse.

Konferenserna ger också naturliga möjligheter för svenska regeringsföreträdare att knyta kontakt med representanter för samarbetsländer och få en känsla för hur och när miljökonventioner kan aktiveras i utvecklingsarbetet.

Globala miljöfonden

Varje konvention har sin mekanism för ekonomiskt stöd till utvecklingsländerna. Globala miljöfonden (Global Environment Facility, GEF) spelar en central roll.

Globala miljöfonden är den största bidragsgivaren till utvecklingsländer som deltar i verksamheter som rör miljökonventionerna. GEF samarbetar nära med bl a Världsbanken, UNDP och UNEP

Öppenhet och samarbete i arbete med miljökonventioner

En kultur av öppenhet och samarbete har vuxit fram i arbetet med miljökonventionerna. Under de förberedande skedena hålls utfrågningar i många länder med bland annat olika intressenter. Sedan deltar ofta företrädare för olika enskilda organisationer (non-governmental organisations eller NGO:s) i själva förhandlingsskedet. Det gäller också partskonferenserna, som hålls varje eller vartannat år, för att följa upp och vidareutveckla konventionsarbetet.

Trots att NGO:s officiellt endast är observatörer finns i allmänhet ett visst utrymme som kan utnyttjas av kunniga och drivande organisationer med ett brett stöd. De regelbundna rapporter som deltagande länder måste lämna är också offentliga, vilket understryker konventionernas demokratiska karaktär.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö - HELCOM](#)
[Konventioner inom kemikalieområdet](#)

[Klimat och klimatkonventionen](#)

[Läs om UNEP på regeringens webbplats](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Naturvårdsverkets information om miljökonventioner](#)

[UNEP:s webbplats om konventioner](#)

[Klimatkonventionen \(UNFCCC\)](#)

[Koneventionen om biologisk mångfald \(CBD\)](#)

[Globala miljöfonden \(GEF\)](#)

Miljö

<http://regeringen.se/sb/d/5749>

[Miljökvalitetsmålen](#)

[Miljö och hälsa](#)

[Naturvård och biologisk mångfald](#)

[Forskning och miljöövervakning](#)

[Miljölagstiftning](#)

[Miljöanpassad offentlig upphandling](#)

Sverige ska vara en ledande förebild för ett modernt samhälle som är miljöanpassat och byggt på hållbara resurser. Regeringens politik skapar tillväxt i samklang med jordens

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

Regeringskansliet

Miljökvalitetsmålen

<http://regeringen.se/sb/d/2055>

Strategier och roller i miljömålsarbetet

Riksdagen har antagit mål för miljökvaliteten inom 16 områden. I november 2005 lades miljökvalitetsmålet "Ett rikt växt- och djurliv" till de 15 som man antagit redan i april 1999. De 16 nationella miljökvalitetsmålen ska i huvudsak vara uppnådda till år 2020.

Förhållandet mellan miljökvalitetsmålen och delmålen kan beskrivas som att miljökvalitetsmålen definierar det tillstånd som miljöarbetet ska sikta mot, medan delmålen anger inriktning och tidsperspektiv i det konkreta miljöarbetet. Vad varje miljökvalitetsmål innebär i ett generationsperspektiv återges i ett antal punkter i anslutning till varje miljökvalitetsmål.

De 16 miljökvalitetsmålen är:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Skyddande ozonskikt
- Säker strålmiljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag

- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans, levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv.

Ett gemensamt uppdrag

Miljömålsarbetet är ett gemensamt uppdrag där olika aktörer måste ta sitt ansvar. Myndigheter, länsstyrelser, kommuner, organisationer, näringsliv och enskilda är alla viktiga aktörer i miljömålsarbetet.

Miljöprioriteringarna i EU

Eftersom föroreningar är gränsöverskridande spelar miljöarbetet på EU-nivå en nyckelroll för möjligheterna att nå de svenska miljökvalitetsmålen. Den förra Regeringen har bestämt att Sverige särskilt ska prioritera fyra miljöpolitiska områden inom EU de kommande åren:

- klimatpolitik och luftföroreningar,
- en ny kemikaliepolitik,
- naturresurser och biologisk mångfald,
- marin miljö.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Sammanfattning av Svenska miljömål - ett gemensamt uppdrag, proposition 2004/05:150](#)
[Svenska miljömål - ett gemensamt uppdrag, proposition 2004/05:150](#)
[Svenska miljömål - delmål och åtgärdsstrategier, proposition 2000/01:130](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Riksdagens utvärdering av de svenska miljömålen](#)
[Naturvårdsverkets webbinformation om Sveriges miljömål](#)
[Miljömålsportalen](#)

Miljö och hälsa

<http://regeringen.se/sb/d/2528>

[Tillgång till grönområden och möjlighet till friluftsliv](#)
[Strålskydd](#)
[Remiss -sammanläggning av SSI och SKI](#)
[Remissvar](#)

Den miljörelaterade ohälsan på grund av luftföroreningar har i allmänhet minskat genom skärpta krav på utsläpp från industrier, förbränningsanläggningar och trafik. Många problem kvarstår dock som kan medföra hälsorisker för befolkningen. Nya problem har också tillkommit till exempel genom den ökade användningen av kemikalier i olika produkter som kan spridas i miljön. Fortsatt arbete med åtgärder och bevakning av utvecklingen är därför nödvändigt.

Politikområdet miljö och hälsa är idag mycket uppmärksammat, och det berör såväl den sociala politiken som miljöpolitiken i Sverige.

Delområdena inom miljö och hälsa är:

- Luftföroreningar
- Kemikalieanvändning
- Buller
- Inomhusmiljö
- Tillgång till grönområden och möjlighet till friluftsliv

De nationella miljö kvalitetsmål som berörs är därmed i första hand Frisk luft, Giffri miljö och God bebyggd miljö även om flera av de andra miljömålen också innehåller direkta eller indirekta hälsoaspekter. Det finns också en koppling till några av de nationella målområdena för folkhälsan, speciellt Sunda och säkra miljöer och produkter, Ökad fysisk aktivitet och Goda matvanor och säkra livsmedel.

Berörda departement och myndigheter

Det är flera departement som arbetar med området Miljö och hälsa. Förutom Miljödepartementet är det främst Socialdepartementet men även Näringsdepartementet och Jordbruksdepartementet som arbetar med frågorna.

Centrala myndigheter som arbetar med miljö- och hälsofrågor är till exempel Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Boverket, Socialstyrelsen, Livsmedelverket och Statens Folkhälsoinstitut. Regionala och lokala myndigheter som länsstyrelser och kommuner berörs förstås också.

Bland forskningsinstitutioner är Institutet för Miljömedicin (IMM) en given kontakt.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Miljö kvalitetsmålen](#)
[EU:s folkhälsoprogram](#)
[Hållbar utveckling](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Miljömålsportalen - Sveriges 16 miljömål](#)

Naturvård och biologisk mångfald

<http://regeringen.se/sb/d/2825>

Bioteknik och genetiskt modifierade organismer

Naturvårdens ursprungliga uppgift att skydda värdefulla områden och arter har utvidgats under årens lopp. Under det senaste decenniet har bevarandet av biologisk mångfald fått en framträdande plats i naturvårdsarbetet. På olika sätt samspelar naturvården med andra politikområden.

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald och samspelet i olika typer av ekosystem är av grundläggande betydelse för människans livsvillkor. Skogarna, kusterna, vattendragen, grundvattnet - alla är de viktiga förutsättningar för livet och en hållbar utveckling.

Exempel på orsakssamband är att yngelplatser för många fiskar försvinner när kustlandskap och stränder förstörs. När skogar skövlas störs också vattenbalansen. När växtligheten förstörs i städerna minskas också kapaciteten att rena luften.

Konventionen om biologisk mångfald är ett bindande avtal om bevarande och uthålligt nyttjande av biologisk mångfald. Arters livsmiljöer måste bevaras och nyttjandet av biologiska resurser ska ske på ett hållbart sätt. Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet arbetar för att alla berörda sektorer ska delta i detta arbete.

Nätverket Natura 2000

Natura 2000 är EU:s ekologiska nätverk för skydd av ur naturvårdssynpunkt värdefulla miljöer. Regeringen beslutar om

vilka områden som bör ingå i nätverket och Naturvårdsverket samordnar det svenska arbetet med Natura 2000.

Länsstyrelserna har en viktig uppgift i att ta fram bevarandeplaner för varje Natura 2000-område och i den processen kontakta markägare och andra berörda för samråd om planerna. I Sverige har nära 4 000 områden valts ut till Natura 2000-nätverket. Cirka 60 procent av dem är redan idag skyddade som naturreservat eller nationalpark.

Rovdjurspolitik

Det övergripande målet för Sveriges rovdjurspolitik är att svenska staten tar ansvar för att arterna björn, järv, lo, varg och kungsörn ska finnas i så stora antal att de långsiktigt kan leva kvar i den svenska faunan. Detta innebär att det ska finnas livskraftiga bestånd och att de ska kunna sprida sig till, för dem, naturliga områden.

Alla de aktuella rovdjursarterna kan orsaka skador på tamdjur. Därför finns rättigheter att försvara sina tamdjur vid angrepp av rovdjur. Rättigheter som utvidgades under år 2006 beträffande tamdjur i hägn och nyligen även beträffande tamdjur utanför hägn. Djurägare får även bidrag till olika förebyggande åtgärder och ersättning för tamdjur som skadats eller dödats av rovdjur.

För att förbättra såväl samexistensen mellan människor och stora rovdjur som kunskapen om rovdjuren genomförs ett antal åtgärder.

Rovdjursakutgrupper för snabba åtgärder

Rovdjursakutgrupperna påbörjade sin verksamhet under år 2006 i Värmland och Dalarna. Dessa leds och utvecklas av länsstyrelserna. Grupperna, som även kan verka i angränsande län, ska snabbt rycka ut vid rovdjursangrepp eller när

människor på annat sätt har problem med stora rovdjur i sin närhet.

Förstärkning av länsstyrelsernas arbete med rovdjursförvaltning

Med växande stammar av rovdjuren har länsstyrelsernas arbete med rovdjursfrågor blivit alltmer omfattande. Särskilt påtagligt har detta varit i områden där antalet vargar och vargrevir ökat. 11 länsstyrelser har med anledning av detta fått en förstärkning av sina anslag med början år 2007.

Utveckling av rovdjursförebyggande åtgärder

För att nå en acceptans för de ökande rovdjursstammarna måste det finnas möjlighet till en säker djurhållning även i de områden där det finns många rovdjur. Viltskadecenter vid Grimsö forskningsstation arbetar med utveckling av olika förebyggande åtgärder mot rovdjursangrepp. Det handlar exempelvis om ett intensifierat arbete med att göra jakthundar "vargrena" och utvecklingen av sändare på tamdjur.

Information om rovdjur

För år 2007 får Naturvårdsverket 5 miljoner kronor extra att fördela för rovdjursinformation. Regeringen har angett särskilda villkor vad gäller tilldelning av medel till landets rovdjurscentra.

Utredningen om de stora rovdjuren

En utredning om de stora rovdjuren tillsattes 2006. Uppgiften är att redovisa och analysera utvecklingen samt lämna förslag till åtgärder. Utredningen skall redovisa intressekonflikter och väga dem mot möjliga förebyggande och andra åtgärder.

Utredningen skall redovisa sitt betänkande 1 december 2007.

Skydd av skogsmark

Skogsbruket har en avsevärd inverkan på Sveriges biologiska mångfald samtidigt som skogen är en viktig källa till förnybara

råvaror. Värdefulla naturskogar och andra skyddsvärda biotoper hotas av avverkning men även av luftföroreningar av skilda slag. I dag utnyttjas cirka 95 procent av den produktiva skogsmarken för skogsbruk. Cirka 3,6 procent av den produktiva skogsmarken är skyddad som nationalpark, naturreservat eller biotopskyddsområde. En stor del av dessa skyddade områden ligger fjällnära. Nedanför gränsen för fjällnära skog är andelen endast cirka 0,8 procent. De som brukar skogen ett stort ansvar för att verksamheten utförs på ett för miljön riktigt sätt. Skogsbruket förvaltar en förnybar resurs av stor betydelse både för oss människor och för växter och djur.

Hushållning med mark och vatten i samhällsplaneringen

De nationella miljökvalitetsmålen ska fungera som vägledning vid fysisk planering och samhällsbyggande. Plan- och bygglagstiftningen ger, tillsammans med miljöbalken, förutsättningar för planering och för provning av bevarande samt exploatering av mark och vatten.

Miljödepartementet behandlar frågor om att inrätta ytterligare nationalparker och nationalstadsparker, behovet av ytterligare skydd av älvar med stöd av miljöbalkens fjärde kapitel, samt miljöanpassad lokalisering av vindkraft på land och till havs.

Departementet arbetar också med åtgärder för en hållbar utveckling i fjäll och skärgårdar och med miljöanpassning av infrastrukturplaneringen. Miljödepartementet bereder även överklaganden av bland annat detaljplaner och bygglov.

Helhetssyn på vatten

Förberedelser pågår för att genomföra EU:s ramdirektiv för vatten, både inom EU och i Sverige. Det innebär ett integrerat synsätt på förvaltning av avrinningsområden över de administrativa gränserna. Åtgärdsprogram och

förvaltningsplaner håller på att tas fram. Syftet med dem är att nå miljökvalitetsmål och miljökvalitetsnormer. Arbetet med att genomföra ramdirektivet kommer att vara ett av de viktigaste instrumenten för att uppnå miljökvalitetsmålen för vatten.

Många olika aktörer

Naturvårdsverket, en rad centrala sektorsmyndigheter och läns- och skogsstyrelser har ett övergripande ansvar på central och regional nivå. Kommunerna har en ytterst viktig roll när det gäller bland annat områdesskydd och fysisk planering.

Därtill kommer stora och små organisationer som gör värdefulla insatser för natur- och kulturmiljövård samt friluftsliv. Engagemang från till exempel fiskevårdsföreningar, ideella kulturmiljöorganisationer, byalag och andra intressegrupper har också stor betydelse för naturvården tillsammans med markägare, brukare, företag och enskilda individer.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Frågor och Svar](#)

[Vanliga frågor och svar om skogsskydd](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Läs mer om biologisk mångfald på Naturvårdsverkets webbplats](#)

[Läs mer om Natura 2000 på Naturvårdsverkets webbplats](#)

[Läs mer om Utredningen om de stora rovdjuren](#)

Forskning och miljöövervakning

<http://regeringen.se/sb/d/3057>

[Bioteknik och genetiskt modifierade organismer](#)

Miljöforskningen och miljöövervakningen ger oss kunskaper om tillståndet i miljön, hur miljöproblemen ska lösas och om åtgärder resulterar i förbättringar.

Forskning

Forskningen för ekologisk hållbarhet är tvärvetenskaplig. Den omfattar inte bara naturvetenskap och teknik utan också ekonomi, samhällsvetenskap, kultur och livsstilsfrågor. Resultaten av forskningen ligger till grund för miljöpolitiken och de åtgärder som görs i samhället. 2001 inrättades ett nytt forskningsråd för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, med Miljödepartementet som huvudansvarigt departement. Det områdesinriktade forskningsrådet ska stödja forskning om och för en hållbar samhällsutveckling.

Miljöövervakning

Tillståndet i miljön måste övervakas genom mätningar och inventeringar. Genom provtagning och analys av luft, vatten, mark och levande material får vi nödvändiga kunskaper om hur tillståndet i miljön utvecklas. För den nationella miljöövervakningen ansvarar Naturvårdsverket. Det finns även ett miljömålsråd som är knutet till Naturvårdsverket och som arbetar med uppföljning och utvärdering av utvecklingen mot miljökvalitetsmålen. Departementet får också underlag på andra sätt, från detaljerade inventeringar i fält till bilder från satelliter som ger oss information om miljösituationen och om den biologiska mångfalden. En viktig del av miljöövervakningen är

att följa de gränsöverskridande miljöföreningarna. Resultaten används som underlag vid förhandlingar om internationella konventioner.

Berörda myndigheter och organisationer

Myndigheter som bidrar till miljöforskning och miljöövervakning är Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, Naturvårdsverket, SMHI samt organisationerna stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Mistra och IVL Svenska miljöinstitutet AB.

Därutöver bedriver Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, miljöövervakning genom en fortlöpande miljöanalys vid sidan om forskning och undervisning.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Naturvårdsverket](#)

[SMHI](#)

[Formas](#)

[Mistra](#)

[IVL Svenska miljöinstitutet](#)

[SLU](#)

Energi

<http://regeringen.se/sb/d/2415>

<http://regeringen.se/sb/d/5494>

[Energipolitik](#)

[Budget för energipolitiken](#)

[Frågor och svar](#)

[Biodrivmedel](#)

[Elmarknad](#)

[Förnybar energi](#)

[Kärnkraft](#)

[EU och internationellt samarbete](#)

"Energifrågorna i kombination med klimatförändringarna är avgörande utmaningar. De globala miljöutmaningarna och klimatförändringarna påverkar livsförutsättningarna i hela världen och måste få större uppmärksamhet. Sveriges miljöarbete ska vägledas av ambitiösa miljö- och klimatmål, och följas av tydliga handlingsplaner. Kraftfulla åtgärder för att möta klimatförändringarna ska genomföras inom transport-, bostads- och industrisektorn".

Ur regeringsförklaringen den 6 oktober 2006

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

Elmarknad

<http://regeringen.se/sb/d/2420>

[Månadsvis avläsning av elmätare](#)
[Nya regler om leveranssäkra elnät och
kompensation](#)
[Nätfrågor](#)

Den 1 januari 1996 omreglerades den svenska elmarknaden. Konkurrens infördes på produktion av och handel med el. Nätverksamheten fortsatte vara ett reglerat monopol. Syftet med avregleringen var bland annat att införa valfrihet för elanvändarna och skapa förutsättningar för en ökad pris- och kostnadseffektivitet inom elförsörjningen.

Nord Pool är en gemensam handelsplats för el i Norge, Finland, Danmark och Sverige. Omkring en tredjedel av elen säljs via elbörsen och resterande del säljs genom bilaterala avtal. Aktörerna på råkraftsmarknaden kan välja mellan Nord Pool och bilaterala avtal när de väljer hur de skall avsätta respektive anskaffa den el de behöver. Nord Pool spot är dock referenspris i flertalet avtal.

Genom att de nordiska länderna i allt högre grad kommit att bilda en gemensam marknad bör produktion av el ses i ett nordiskt perspektiv. Den nordiska elförsörjningen baseras på vattenkraft, kärnkraft, kolkondens samt kraftvärme i fjärrvärmenäten och industrin. Därtill finns en mindre mängd oljekondenskraft, gasturbiner samt vindkraft.

Till skillnad från marknaderna för produktion och råkraft är elhandeln i huvudsak fortfarande en nationell marknad.

Enskilda elleverantörer agerar i huvudsak på de nationella marknaderna även om de större företagen är verksamma som elleverantörer på mer än en nationell marknad. Elhandelsföretaget köper in el från en elproducent och/eller på elbörsen Nord Pool och säljer el till elanvändaren. Företaget kan också själv producera stora volymer av den el som säljs vidare och agera både som elproducent och elleverantör.

Byte av elleverantör

Alla konsumenter kan idag byta elleverantör utan kostnad. Som konsument finns det ett antal elavtal att välja mellan. Dessa är i huvudsak tre: tillsvidarepris, fastprisavtal under en bestämd tidsperiod samt rörligt elpris knutet till priset på elbörsen. Mer information om byte av elleverantör kan fås på Konsumenternas Elrådgivningsbyrå och även hos Konsumentverket.

På Konsumentverkets webbplats, har du möjlighet att jämföra elleverantörernas elpriser i en interaktiv köpguide.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Näringsdepartementet](#)

RELATERAT

[SOU 2007:99 Förhandsprövning av nättariffer m.m.
Åtgärder för att stärka kundernas ställning på
energimarknaden, prop.2005/06:158](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Energimyndigheten](#)
[Energimarknadsinspektionen](#)
[Svenska kraftnät](#)
[Nord Pools webbplats](#)
[Konsumenternas Elrådgivningsbyrå](#)
[Konsumentverkets prisjämförelse](#)

Förnybar energi

<http://regeringen.se/sb/d/2448>

[Elcertifikatsystemet](#)

[Vindkraft](#)

[Vindkraftsamordnare](#)

[Energieffektivisering i bostäder](#)

[Energideklarationer för byggnader](#)

En tredjedel av den energi som används i Sverige kommer från förnybara energikällor. Tillförseln av bioenergi har mer än fördubblats sedan 1970, men andelen måste öka ytterligare för att minska vår negativa inverkan på klimatet.

Användningen av förnybar energi

Användningen av förnybar energi har mer än fördubblats sedan 1970. Andelen förnybar energi i den totala energitillförseln uppgick till 26 procent år 2004 vilket är en mycket hög andel vid en internationell jämförelse. Andelen förnybar energi för elproduktion är ännu högre, år 2005 var den över 50 procent.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Näringsdepartementet](#)

RELATERAT

[Förnybar el med gröna certifikat, prop.2005/06:154](#)

Kärnkraft

<http://regeringen.se/sb/d/2447>

Kärnsäkerhet

Vid regeringsförklaringen den 6 oktober år 2006 aviserade den nya regeringen att det inte kommer att tas några politiska beslut om avveckling av kärnreaktorer under mandatperioden 2006-2010. Inte heller kommer några förnyade driftstillstånd ges till de två reaktorer som redan stängts. Förbudet att uppföra nya reaktorer kommer att bestå. Regeringen kommer att pröva begäran om effekthöjningar enligt gällande lagar.

Barsebäcksverket

År 1997 beslutade riksdagen att de två kärnkraftreaktorerna i Barsebäck skulle stängas. Den första reaktorn stängdes den sista november 1999, sedan ett avtal om ersättning träffats mellan staten och ägaren Sydkraft. Den andra reaktorn stängdes den sista maj 2005. I december 2005 godkände den dåvarande regeringen ett avtal om ersättning för stängning av Barsebäck 2.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Näringsdepartementet](#)

RELATERAT

[Genomförande av EG:s direktiv om gemensamma regler för de inre marknaderna för el och naturgas, m.m"., Prop. 2004/05:62](#)

[Vissa elmarknadsfrågor, prop.2002/03:85](#)
[Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig energiförsörjning, prop.2001/02:143](#)

[Godkännande av avtal om ersättning i samband med stängning av Barsebäcksverket, m.m., prop. 1999/2000:63](#)

Kärnsäkerhet

<http://regeringen.se/sb/d/9125>

[Remiss - sammanläggning av SKI och SSI](#)
[Remissvar](#)

I Sverige finns idag tio kärnkraftsreaktorer i drift vid tre olika anläggningar. I Forsmark vid Upplandskusten finns tre reaktorer, i Oskarshamn på södra ostkusten finns ytterligare tre reaktorer och i Ringhals på västkusten finns fyra reaktorer. Utöver dessa finns en kärnbränslefabrik i Västerås samt ett antal avfallsanläggningar.

Enligt den svenska lagstiftningen är det de som äger och driver anläggningarna som har det fulla och odelade ansvaret för säkerheten vid anläggningen. Statens kärnkraftinspektion, SKI, har ansvaret för att se till att ägarna tar detta ansvar. Utöver tillsynen av reaktorsäkerheten har SKI även ansvaret för kärnavfall samt för avställning och rivning av kärntekniska anläggningar.

Sverige och SKI är mycket aktivt i det internationella samarbetet inom det kärntekniska området. De organ som Sverige främst verkar genom är FN:organet IAEA, EU samt OECD:s kärnenergibyrå, NEA.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Läs mer om strålskydd](#)

[Andreas Carlgren kommenterar säkerheten vid Forsmark](#)

[Andreas Carlgren kallar SKI:s generaldirektör för information om Forsmark](#)
[Sweden's third national report under the Convention on Nuclear Safety](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Statens kärnkraftinspektion, SKI](#)

[IAEA:s webbplats](#)

[NEA:s webbplats](#)

EU och internationellt samarbete

<http://regeringen.se/sb/d/5776>

[Energipolitik](#)

[Budget för energipolitiken](#)

[Frågor och svar](#)

[Biodrivmedel](#)

[Elmarknad](#)

[Förnybar energi](#)

[Kärnkraft](#)

[EU och internationellt samarbete](#)

Sverige har ett omfattande samarbete kring energifrågor inom ramen för det nordiska samarbetet, Östersjöregionen, inom EU samt genom det internationella energisamarbetet i IEA, International Energy Agency.

Rådet för transport, telekommunikation och energi

Rådet för transport, telekommunikationer och energi sammanträder minst två gånger per halvår. Medlemsstaterna företräds i regel av sina transport-, tele- och energiministrar. I vissa fall ersätts ansvarig minister av sin statssekreterare. Ministrarna träffas också en eller två gånger per ordförandehalvår vid ett informellt möte i ordförandelandet.

Energifrågorna hör till Näringsdepartementets ansvarsområden. Trots att EG-fördraget inte har något specifikt avsnitt som behandlar energi kan man ändå säga att EU:s energipolitik har tre mål:

- Konkurrenskraftiga marknader

- Tryggad energiförsörjning
- Hållbar miljö

Arbetet med att liberalisera energimarknaderna fullbordades sommaren 2003 då de inre marknadspaketet för el och gas antogs. På senare år har tonvikten förskjutits mot de sammanlänkade frågorna om EU:s framtida försörjningstrygghet och EU:s uppfyllande av sina Kyotoåtaganden. De många energieffektiviseringsförslag som energiministrarna behandlat under senare år uppfyller både målet hållbar miljö och försörjningstrygghet.

RELATERAT

[Läs mer om rådet för transport, telekommunikation och energi](#)

EXTERNA LÄNKAR

[International Energy Agency](#)

Kemikalier och kretslopp

<http://regeringen.se/sb/d/5750>

[Kemikalier](#)

[Kretslopp](#)

Kemikalier

Miljödepartementet arbetar för att användningen av hälso- och miljöfarliga kemikalier ska minska och för att de allra farligaste kemikalierna ska försvinna från marknaden.

Om kemikalier inte hanteras på ett säkert sätt riskerar de att skada såväl människor som miljö. Tillsynsmyndigheterna kontrollerar att tillverkare och importörer tar sitt ansvar så att gifterna inte kommer ut i miljön. Men även konsumenterna har ett ansvar för att människor och miljö inte skadas. Kemikalier måste förvaras och hanteras på ett säkert sätt även i vardagslivet.

Såväl globalt som inom EU och i Sverige pågår ett arbete för säkrare hantering av kemikalier. Inom EU har en ny kemikalielagstiftning, Reach (Registration, Evaluation, Authorization of Chemicals), tagits fram.

En global kemikaliestrategi antogs vid en ministerkonferens i Dubai den 4-6 februari 2006. Strategin har till syfte att skapa ett gemensamt system för en global kemikaliesäkerhet.

Kretslopp

Vår produktion och konsumtion leder till stora mängder avfall. En viktig del i kretsloppsarbetet är därför en ekologiskt god avfallshantering. Flera av miljö kvalitetsmålen knyter an till

produkter. För att uppnå målen krävs bland annat en kraftfull kemikaliepolitik, heltäckande regler kring avfallshanteringen samt en strategi för en miljöorienterad produktpolitik. Kretsloppsarbetet behöver utvecklas, bland annat genom samordning av olika myndigheters insatser inom kemikalieområdet, produktpolitik och avfallshantering. Varor påverkar miljön över gränserna.

Sverige medverkar i Europeiska kommissionens arbete med en integrerad produktpolitik och strategier för resursanvändning och avfallsåtervinning. Närmast på tur väntas kommissionen föreslå tematiska strategier för en hållbar resursanvändning samt om förebyggande och återvinning av avfall.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

Kemikalier

<http://regeringen.se/sb/d/2525>

[Utsläppsregister och information om farliga kemikalier](#)
[EU:s nya kemikalielagstiftning REACH](#)
[Globalt kemikaliearbete](#)
[Konventioner](#)
[Remisser](#)

Miljödepartementet arbetar för att användningen av hälso- och miljöfarliga kemikalier ska minska och för att de allra farligaste kemikalierna ska försvinna från marknaden.

Om kemikalier inte hanteras på ett säkert sätt riskerar de att skada såväl människor som miljö. Tillsynsmyndigheterna kontrollerar att tillverkare och importörer tar sitt ansvar så att gifterna inte kommer ut i miljön. Även konsumenter har ett ansvar för att människor och miljö inte skadas. Kemikalier måste förvaras och hanteras på ett säkert sätt även i vardagslivet.

En giftfri miljö

Sverige har sedan 1960-talet arbetat för att begränsa användningen av miljögifter som kan ha negativa effekter på människors hälsa och miljön. Riksdagen har antagit miljömålet En giftfri miljö till år 2020. Det har fått internationell uppmärksamhet och genomslag.

Arbetet inom EU och globalt

Såväl inom EU som globalt pågår ett arbete för säkrare hantering av kemikalier. EU antog under det svenska ordförandeskapet år 2001 en kemikaliestrategi med mål att fasa ut användningen av de farligaste kemikalierna till år 2020. Inom EU har dessutom en ny kemikalielagstiftning, Reach (Registration, Evaluation, Authorization of Chemicals), tagits fram. En global kemikaliestrategi antogs vid en ministerkonferens i Dubai den 4-6 februari 2006. Läs mer under länkarna till vänster.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Prop. 2000/01:65 Kemikaliestrategi för giftfri miljö](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Kemikalieinspektionens webbplats](#)
[Naturvårdsverkets webbinformation om kemikalier](#)
[Miljömålsportalen - Sveriges 16 miljömål](#)

Globalt kemikaliearbete

<http://regeringen.se/sb/d/9555>

[Montrealprotokollet](#)

Sverige har tillsammans med de nordiska länderna och EU under flera år arbetat aktivt för att få till stånd en global kemikaliestrategi. Vid FN:s världstoppmöte i Johannesburg år 2002 enades världens regeringschefer om att minimera produktion och användning av miljö- och hälsofarliga kemikalier till år 2020. Ett steg för att uppnå målet togs i februari 2006 med en global kemikaliestrategi.

En global kemikaliestrategi - SAICM

Den globala strategin syftar till att skapa ett gemensamt system för en global kemikaliesäkerhet. Den lägger grunden till en förbättrad nationell kemikaliekontroll i utvecklingsländer och ökad förmåga att genomföra internationella åtaganden. Detta kan få stor betydelse för människors hälsa, bidra positivt till länders ekonomi och främja en god miljö, både nationellt och internationellt.

Vid en internationell ministerkonferens i Dubai i februari 2006 antogs den globala kemikaliestrategin. Strategin (SAICM - Strategic Approach to International Chemicals Management) består av tre delar: en ministerdeklaration, en övergripande politisk strategi och en förteckning över konkreta åtgärder.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

Kretslopp

<http://regeringen.se/sb/d/2486>

[Avfallsmarknaden](#)

[Bilskrotning](#)

[Elprodukter](#)

[Remisser](#)

Ett utvecklat kretsloppsarbete krävs för att nå flera av Sveriges 16 miljö kvalitetsmål. Regler kring avfallshantering och avfallsmarknad, en miljöorienterad produktpolitik samt samordning av olika myndigheters insatser är viktiga beståndsdelar.

Strategi för giftfria och resurssnåla kretslopp

En strategi för giftfria och resurssnåla kretslopp för produkter och material fastställdes av Sveriges riksdag år 2001. Den har vidareutvecklats under år 2003 och 2005. Strategin omfattar förändrade konsumtionsmönster, effektivare produktionsmetoder och ett system för avfallshantering mer inriktat på återvinning. Strategin omfattar en mängd åtgärder, bland annat inom avfallspolitiken och kemikaliepolitiken.

Produkter i fokus

Syftet med strategin är att förebygga och minska produkters negativa påverkan på miljö och människors hälsa under produkternas hela livscykel. Alla aktörer har ett ansvar.

Vår ekonomiska utveckling bygger till stor del på produktion och konsumtion av produkter. Dessa förbrukar material och energi. Att få balans i hur vi utnyttjar våra gemensamma

resurser är avgörande för att skapa ett hållbart samhälle. Det är också en del i arbetet med att uppnå många av de miljö kvalitetsmål riksdagen beslutat om.

Ökat producentansvar och minskad mängd avfall

Vår produktion och konsumtion leder till stora mängder avfall. En viktig del i kretsloppsarbetet är därför en ekologiskt god avfallshantering. Avfallshanteringen är en nödvändig infrastruktur som måste fungera i samhället. Producentansvar och nya styrmedel har införts under senare år samtidigt som engagemanget hos olika aktörer har ökat kraftigt. Det ställer stora krav på system som är trovärdiga och lättillgängliga för såväl producenter som konsumenter.

Hållbara kretslopp går bara att nå om en större andel avfall kan återanvändas och återvinnas. Det sparar såväl material som energi, samtidigt som miljöproblem från avfallshanteringen kan minska.

Det är även nödvändigt att mängden avfall minskar. Producenter måste redan vid tillverkningen av en produkt tänka över dess miljöpåverkan i ett livscykelperspektiv. Såväl konstruktion och materialval som energiförbrukning vid tillverkning och användning måste vägas in.

EU:s arbete för integrerad produktpolitik

Varor påverkar miljön över gränserna. Sverige deltar i Europeiska kommissionens arbete med en integrerad produktpolitik och strategier för resursanvändning och avfallsåtervinning. Närmast på tur väntas kommissionen föreslå tematiska strategier för en hållbar resursanvändning samt om förebyggande och återvinning av avfall.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Frågor och svar om kretslopp, avfall och pant Prop. 2002/03:117 Ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp](#)
[Sammanfattning av Ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Miljömålsportalen - Sveriges 16 miljö kvalitetsmål](#)

Klimat

<http://regeringen.se/sb/d/3188>

[Vetenskaplig bakgrund](#)

[Nationellt klimatarbete](#)

[EU:s klimatarbete](#)

[Internationellt klimatarbete](#)

De globala miljöutmaningarna och klimatförändringarna påverkar livsförutsättningarna i hela världen. Utsläpp i luft och vatten är några av de största hot som mänskligheten står inför.

Kännetecknande för miljöfrågorna de senaste decennierna är skiftet från ett nationellt fokus till ett gränsöverskridande regionalt och globalt perspektiv. Klimathotet är till sin karaktär globalt och måste därför mötas på global nivå. Den utvecklade delen av världen, vars utsläpp av växthusgaser är mycket stora per person och historiskt sett, har ett särskilt ansvar för att en omställning kommer igång.

Arbetet med klimatfrågorna

Det svenska klimatarbetet bedrivs på flera nivåer. Dels på nationell och regional nivå i Sverige, dels inom EU och dels globalt. Svensk klimatpolitik har under senare år utvecklats mot en starkare EU-integration och ett djupare internationellt samarbete. Bland annat infördes den 1 januari 2005 EU:s handelssystem för utsläppsrätter som sätter ett gemensamt tak på utsläppen från de anläggningar som omfattas av handelssystemet. Under vårtoppmötet i EU 2007 kom EU:s stats- och regeringschefer överens i avgörande frågor som innebär stora framsteg för klimatarbetet inom unionen.

Det internationella samarbetet för att begränsa klimatförändringar regleras framför allt genom FN:s klimatkonvention (United Nations Framework Convention on Climate Change UNFCCC) om klimatförändringar och det tillhörande Kyotoprotokollet.

Övergripande målet för klimatpolitiken

Hotet mot vårt klimat är ett av vår tids största utmaningar. Sverige ska vara ett föregångsland när det gäller att reducera utsläppen av växthusgaser och arbeta aktivt för att påverka andra länder att höja ambitionsnivån. Att nå målet kräver nära samverkan mellan alla olika parter i samhället. Svensk teknikexport är väsentlig för att minska de globala utsläppen.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Informationsblad: Insatser och initiativ i klimatarbetet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Fakta om klimatförändringarna \(Naturvårdsverket\)](#)

Vetenskaplig bakgrund

<http://regeringen.se/sb/d/3188/a/34376>

Vetenskaplig bakgrund

[Nationellt klimatarbete](#)

[EU:s klimatarbete](#)

[Internationellt klimatarbete](#)

En stor majoritet av världens klimatforskare är eniga om att jordens klimatsystem är på väg att förändras och att bland annat människan är orsaken till detta. De är också eniga om att följderna kan bli dramatiska. Effekterna på samhällsbyggande, ekonomi och ekosystem kan bli stora och negativa.

Klimatförändringarna orsakas av ökade utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser. Ju högre halt av dessa i atmosfären, desto varmare blir det på jorden. Sedan mitten av 1800-talet har halten av koldioxid i atmosfären ökat med 35 procent. Under 1900-talet har temperaturen ökat med cirka en grad. Industriländerna svarar för 80 procent av de globala utsläppen av koldioxid.

FN:s klimatpanel

Den svenska klimatpolitiken baseras framför allt på de bedömningar som görs av forskarna inom IPCC (The Intergovernmental Panel on Climate Change), FN:s vetenskapliga klimatpanel. Klimatpanelen består av flera hundra forskare från olika länder inom olika discipliner och analyserna görs utifrån ett omfattande kunskapsunderlag.

IPCC bildades 1988 och fick i uppdrag att utvärdera den vetenskapliga informationen kring klimatförändringarna. Den

första utvärderingen kom 1990 inför mötet i Rio de Janeiro och Klimatkonventionens tillkomst. Den andra kom 1995 och blev ett viktigt underlag till mötet i Kyoto 1997 och den tredje kom samma år som uppgörelserna i Bonn och Marrakech 2001 då Kyotoprotokollet slutligen blev möjligt att ratificera. Den fjärde utvärderingsrapporten är uppdelad i tre delar och kommer att vara färdig under år 2007. IPCC:s rapport utgör ett viktigt underlag i de internationella förhandlingarna och kommer att ha betydelse i diskussionerna kring en framtida klimatregim, som ska ta vid efter år 2012 då Kyotoprotokollets åtagandeperiod är slut.

Fjärde rapporten

Del 1 i den fjärde utvärderingsrapporten presenterades i februari 2007 och behandlar den naturvetenskapliga grunden. Övergripande slutsatsen från forskarna inom IPCC är att den pågående ökningen av jordens medeltemperatur är en naturlig uppvärmning som förstärks av människans utsläpp. Forskarna har också fastslagit att den dominerande orsaken till temperaturökningen under de senaste 50 åren är människans bidrag.

Rapporten understryker alltså på ett tydligare sätt än den förra rapporten att det är människan som orsakat den största delen av uppvärmningen genom förbränning av fossila bränslen, såsom kol, olja och naturgas, utsläpp från jordbruk och förändrad markanvändning (avskogning). Resultat från datorsimuleringar och avancerade beräkningar visar att uppvärmningen enbart kan förklaras om människans utsläpp tas med i beräkningarna. Naturlig påverkan på klimatsystemet, som förändringar i solstrålning och vulkanisk aktivitet, kan alltså inte förklara den uppmätta temperaturökningen. IPCC har också utfärdat tydliga varningar för en samhällsutveckling där de globala utsläppen av växthusgaser fortsätter att öka.

Klimatförändringen märks nu också även på uppvärmningen av haven, extrema temperaturer och vindmönster. Antalet intensiva cykloner har ökat de senaste 35 åren, särskilt över Atlanten, och det är ganska troligt att även detta kan förknippas med den

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Naturvårdsverkets svenska översättning av IPCC:s delrapporter](#)

[FN:s klimatpanel \(IPCC\)](#)

Nationellt klimatarbete

<http://regeringen.se/sb/d/8756>

[Mål för den svenska klimatpolitiken](#)

[Miljöbilspremie](#)

[Klimatmiljard](#)

[Klimatskattepaket](#)

[Klimatproposition 2008](#)

Regeringens målsättning för klimatarbetet är att Sverige ska vara en ledande förebild för ett modernt samhälle som är miljöanpassat, byggt på förnybara resurser, och där en tillväxtvänlig politik kan bedrivas i samklang med jordens klimatvillkor.

Regeringen har sedan tillträdet genomfört ett flertal åtgärder och tagit flera initiativ för att nå uppsatta klimatmål. Det handlar till exempel om införandet av en miljöbilspremie, tillsättande av en kommission för hållbar utveckling och en särskild miljardsatsning på klimatåtgärder. Regeringen tycker att det är viktigt med en breddad och fördjupad samverkan mellan näringsliv, forskning och politik. Nedan följer ett urval av regeringens klimatinsatser. En klimatproposition planeras under 2008.

Miljöbilspremie

En av Sveriges stora utmaningar är att klimatanpassa trafiken. För att uppmuntra fler privatpersoner att köpa bränsleeffektiva bilar och bilar som drivs med förnybara bränslen har regeringen infört en miljöbilspremie på 10 000 kronor. Premien gäller för privatpersoner som köper en ny miljöbil.

Klimatmiljard

I budgetpropositionen för 2008 föreslår regeringen en särskild satsning inom klimatområdet på 1 miljard kronor för perioden 2008 t.o.m. 2010. Insatserna omfattar bland annat en satsning på hållbara städer, klimatforskning och energieffektivisering.

Klimatskattepaketet

Det föreslagna klimatskattepaketet, som presenterades i budgetpropositionen för 2008, omfattar totalt drygt 3 miljarder kronor i ökade energi- och klimatskatter. Regeringen har utformat paketet för effektivast möjliga klimatstyrning, så att det ska passa väl ihop med de europeiska styrinstrumenten och inte försämra svenska företags konkurrenskraft.

Klimatproposition 2008

Det huvudsakliga underlaget till propositionen får regeringen genom arbetet i de tre arbetsgrupper som regeringen tillsatt. Det handlar om tre initiativ till en breddad och fördjupad samverkan mellan näringsliv, forskning och politik:

- Kommission för hållbar utveckling
- Vetenskapligt råd för klimatfrågor
- Parlamentarisk beredning

Med dessa initiativ vill regeringen öppna för en fördjupad analys av utmaningar och möjligheter inom klimatområdet, vilka ska kunna läggas till grund för slutsatser, mål och konkreta åtgärder. De olika initiativen ska även möjliggöra för Sverige att ta en ledande roll i de internationella förhandlingar om en ny klimatordning som behöver komma till stånd under Sveriges ordförandeskap i EU 2009.

Kontrollstation 2008

Det svenska klimatarbetet och de nationella målen ska enligt

klimatstrategin från 2002 fortlöpande följas upp och utvärderas. Så kallade "kontrollstationer" har inrättats år 2004 och 2008. Naturvårdsverket och Energimyndigheten har gemensamt haft i uppdrag att ta fram ett underlag som kommer att användas vid utvärderingen av klimatpolitiken vid kontrollstationen 2008.

Klimat- och sårbarhetsutredningen

Även om vi lyckas minska utsläppen av växthusgaser så kommer klimatet att fortsätta förändras. Klimat- och sårbarhetsutredningen tillsattes sommaren 2005 och har arbetat med att kartlägga det svenska samhällets sårbarhet för extrema väderhändelser och klimatförändringar och föreslå åtgärder som minskar samhällets sårbarhet för dessa. I uppdraget har även ingått att se över berörda myndigheters beredskap och förebyggande arbete samt se över vilka forskningsbehov som finns.

Klimat- och sårbarhetsutredningen presenterade ett delbetänkande den 1 november 2006: Översvämningshot - Risker och åtgärder för Mälaren, Hjälmaren och Väneren (SOU 2006:94). Slutbetänkandet överlämnades den 1 oktober 2007: Sverige inför klimatförändringarna - hot och möjligheter (SOU 2007:60). Läs mer på utredningens webbplats till höger.

ANSVARIGT STATSRÅD

[Andreas Carlgren](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Klimat- och sårbarhetsutredningen](#)
[Läs mer om Kontrollstation 2008](#)

EU:s klimatarbete

<http://regeringen.se/sb/d/8857>

Handel med utsläppsrätter

EU har länge varit en drivande kraft i fråga om skärpta utsläppskrav för industriländer i de internationella klimatförhandlingarna. Genom nya gemensamma mål på klimat- och energiområdet vill EU visa sin beslutsamhet att tackla klimatfrågan och samtidigt ange inriktningen på det framtida globala klimatsamarbetet. Vägen mot uppsatta mål går via en integrerad klimat- och energipolitik där Europeiska kommissionens förslag till ny lagstiftning i "energi- och klimatpaketet" från 2008 är en viktig hörnsten.

Ambitiösa klimatmål inom EU

Det övergripande målet för EU:s klimatpolitik utgår från IPCC:s bedömning av risken för en farlig klimatförändring och anger att temperaturen inte ska öka mer än max 2 grader C jämfört med förindustriell nivå.

Vid vårtoppmötet 2007 enades EU:s stats- och regeringschefer därför om att minska EU:s utsläpp av växthusgaser med 30 procent till år 2020 under förutsättning att andra industriländer förbinder sig till jämförbara minskningar. Eftersom EU endast står för 14 procent av utsläppen av växthusgaser är det viktigt att andra länder sluter upp för att minska de totala utsläppen. I avvaktan på en global uppgörelse åtar sig EU att minska utsläppen av växthusgaser med minst 20 procent till 2020 jämfört med 1990 års nivåer (EU 27).

Vårtoppmötet 2007 antog också två bindande mål om förnybar energi: 20 procent av EU:s energikonsumtion ska komma från förnybara källor år 2020 och andelen biodrivmedel ska samma år vara minst 10 procent. Dessutom ska EU nå ett mål om 20 procents energieffektivisering till år 2020.

EU:s energi- och klimatpaket

Energi- och klimatpaketet som Europeiska kommissionen presenterade den 23 januari 2008 är ett resultat av det beslut som Europeiska rådet fattade vid toppmötet i mars 2007. I förslaget finns riktlinjer för hur mycket varje EU-medlemsland måste minska sina utsläpp fram till år 2020 för att EU ska klara av att nå sina klimatmål.

Energi- och klimatpaketet består av fyra delar som är nära kopplade till varandra:

- **Direktiv om främjande av användningen av förnybar energi** Direktivet slår dels fast bindande nationella mål för förnybar energi, inklusive ett bindande minimimål för transportsektorn. Därutöver föreslås en rad åtgärder för att minska barriärer och främja användningen av förnybar energi i el, värme och transportsektorerna.

Medlemsstaterna ska i nationella handlingsplaner redovisa nationella mål för respektive sektor och medel för att uppnå dessa.

- **Ansvarsfördelning av EU:s klimatmål i den icke-handlande sektorn** För de utsläpp som inte omfattas av EU:s handelssystem (bland annat utsläpp inom bygg-, transport-, jordbruks- och avfallsområdet) fördelas återstående utsläppsminskningar mellan medlemsländerna med utgångspunkt i nivån för ländernas BNP per capita med 2005 som basår.

- **Översyn av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS) för perioden efter 2012** Kommissionen föreslår en ökad harmonisering av regelverket för utsläppshandeln. Utsläpp som omfattas av utsläppshandeln ska minskas genom att tilldelningen av utsläppsrätter begränsas ytterligare och beslutas centralt. Större inslag av tilldelning av utsläppsrätter mot betalning (auktionering). Länkning till andra utsläppshandelssystem regleras liksom användning av utsläppsminskningar i tredje land. Även regler för övervakning och kontroll harmoniseras.

- **Regelverk för koldioxidavskiljning och lagring** Juridisk ramverk för koldioxidavskiljning och lagring, detta är i första hand aktuellt för kolkraftverk.

Fortsatt beredning av energi- och klimatpaketet

Energi- och klimatpaketet ska behandlas på vårtoppmötet 2008 där det ska fattas beslut om riktlinjer för energi- och klimatpaketet. Därefter ska förslagen till lagstiftning behandlas i rådet och i Europaparlamentet med sikte på att beslut om förslagen ska tas före klimatmötet i Köpenhamn i slutet av 2009.

Sveriges roll år 2009

Förslaget i energi- och klimatpaketet innebär behov av ytterligare åtgärder även för Sveriges del. Där utöver väntar utmaningar på den internationella arenan. Sverige är ordförandeland i EU andra halvåret 2009 när beslut om ett nytt klimatavtal bortom 2012 ska tas. EU - och därmed Sverige - får sannolikt en viktig roll för att föra förhandlingarna i hamn.

Nuvarande klimatmål ser dock ut att klaras. Sverige kommer av allt att döma att leva upp till åtagandet enligt Kyotoprotokollet. Landet hör till de nationer som kan visa att ekonomisk tillväxt kan förenas med minskade utsläpp - mellan år 1990 och 2006 minskade de svenska utsläppen med nära 9 procent, samtidigt

som den ekonomiska tillväxten var 44 procent.

Mål och åtgärder inom energi- och klimatområdet

- Minskade utsläpp av växthusgaser med minst 20 procent till år 2020 (EU 27), utsläppen ska minska med 30 procent vid en bredare, internationell överenskommelse.
- Andelen förnybar energi ska motsvara 20 procent av all energianvändningen i EU år 2020.
- Nya personbilar i EU inte ska släppa ut mer än 120 gram koldioxid per kilometer i genomsnitt år 2012.
- Biodrivmedel ska utgöra minst 10 procent av den totala drivmedelsanvändningen inom transportsektorn senast år 2020.
- Ökad energieffektivitet inom unionen - energianvändningen ska minska med 20 procent till år 2020.
- Flyget ska omfattas av EU:s system med handel med utsläppsrätter från 2013.
- EU:s energi- och klimatpaket, Europeiska kommissionens förslag som presenterades den 23 januari 2008.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Läs mer om regeringens arbete i miljørådet](#)
[EU:s stats- och regeringschefer överens om ambitiösa klimatmål](#)

EXTERNA LÄNKAR

[EU-kommissionens miljödirektorat](#)
[Europeiska miljöbyrå](#)
[EU-kommissionen i Sverige](#)
[Pressmeddelande om energi- och klimatpaketet från EU-kommissionen](#)

Handel med utsläppsrätter

<http://regeringen.se/sb/d/7039>

[Bakgrund utsläppsrätter](#)

[Sveriges fördelningsplan 2008-2012](#)

[Flyget i EU:s system för handel med utsläppsrätter](#)

EU:s system för handel med utsläppsrätter är en viktig del i arbetet med att begränsa utsläppen av växthusgaser. Systemet infördes 2005 och omfattar alla EU-länder.

Syftet med systemet är att på ett kostnadseffektivt sätt nå de utsläppsminskningar som krävs för att EU ska klara sitt åtagande enligt Kyotoprotokollet. Handelsystemet omfattar ungefär hälften av EU:s samlade utsläpp och ungefär en tredjedel av de svenska utsläppen.

Omkring 12 000 industri- och energianläggningar i EU omfattas av systemet. Den inledande och pågående handelsperioden sträcker sig över åren 2005-2007. Därefter regleras handeln i femårsperioder, med start 2008. Handeln med utsläppsrätter regleras ytterst av utsläppshandelsdirektivet (2003/87/EG), som ändrats genom det så kallade länkdirektivet (2004/101/EG).

Anläggningar som omfattas av systemet

Inom handelssystemet får energiintensiva industriföretag och energianläggningar ett antal utsläppsrätter tilldelade gratis eller mot betalning. Inget företag får ha större utsläpp än vad det har utsläppsrätter för. Ett företag som minskar sina utsläpp kan spara överskjutande utsläppsrätter till kommande år (från 2008) eller sälja dem till företag som har svårt att hålla sig inom sin tilldelning. En utsläppsrätt motsvarar ett ton koldioxid.

I Sverige omfattas drygt 700 anläggningar av systemet. De flesta är förbränningsanläggningar inom el- och fjärrvärmesektorn. De största utsläppskällorna återfinns inom järn- och stålindustrin, mineraloljeraffinaderier och cementindustrin. Den totala tilldelning till svenska anläggningar under första handelsperioden uppgår till cirka 23 miljoner utsläppsrätter per år. Det motsvarar drygt 30 procent av de svenska utsläppen av växthusgaser eller drygt 40 procent av de svenska koldioxidutsläppen.

Handelsperioder

Varje medlemsland anger hur många utsläppsrätter som ska fördelas till berörda anläggningar inom landet under perioden i en nationell fördelningsplan. EU-kommissionen granskar alla länders fördelningsplaner. Kommissionen kan underkänna hela eller delar av ländernas fördelningsplaner.

Första handelsperioden 2005-2007

Från starten omfattar systemet koldioxidutsläpp från förbränningsanläggningar, mineraloljeraffinaderier, järn- och stålindustri, mineralindustri (t.ex. cement, kalk, glas.) samt pappers- och massaindustri. Den svenska tillämpningen av utsläppshandelsdirektivet under den första handelsperioden, 2005-2007, regleras i huvudsak i lagen om handel med utsläppsrätter (SFS 2004:1199) och förordningen om handel med utsläppsrätter (SFS 2004:1205).

Andra handelsperioden 2008-2012

Under den andra handelsperioden kommer fler typer av förbränningsanläggningar inom industrin att omfattas. Till skillnad från den första handelsperioden kommer syftet med förbränning inte längre att vara avgörande för vilka förbränningsanläggningar som omfattas. Bestämmelser om utsläppshandelns genomförande i Sverige inför och under den andra handelsperioden finns i lagen om handel med

utsläppsrätter (SFS 2004:1199, ändrad genom SFS 2006:643) och förordningen om handel med utsläppsrätter (SFS 2004:1205, ändrad genom SFS 2006:645 och 2007:742). De finns även beskrivna i Sveriges nationella fördelningsplan för utsläppsrätter 2008-2012 (se länk till vänster).

Företagens användning av utsläppsminskningar i andra länder Klimatförändringarna är ett globalt problem. För klimatet har det därför ingen betydelse var någonstans i världen utsläppen minskar. Företag i EU:s handelssystem kan därför i viss mån tillgodoräkna sig utsläppsminskningar som de bidrar till i andra industriländer eller i utvecklingsländer. Länkdirektivet gör det möjligt för företag som omfattas av systemet att tillgodogöra sig utsläppsminskningar genom att använda Kyotoprotokollets projektbaserad mekanismer för minskade utsläpp.

De projektbaserade mekanismerna

De två projektbaserade mekanismerna är Gemensamt genomförande, Joint Implementation (JI) och Mekanismen för ren utveckling, Clean Development Mechanism (CDM). Genom dem kan företag ingå i projekt i länder med respektive utan kvantitativa åtaganden enligt Kyotoprotokollet och tillgodogöra sig de utsläppsminskningar som uppnås.

- **Gemensamt genomförande - Joint Implementation (JI)** Industriländer eller företag i dessa kan genomföra åtgärder i ett annat i-land och tillgodoräkna sig en del av de utsläppsminskningar som projektet leder till.
- **Mekanismen för en ren utveckling - Clean Development Mechanism (CDM)** Projekten ska till skillnad från Gemensamt genomförande vidtas i länder som idag inte har något utsläppsåtagande enligt Kyotoprotokollet, i allmänhet utvecklingsländer. Projekten har förutom utsläppsbegränsningen som syfte att leda till världens

hållbara utveckling.

Genom att ingå i dessa projekt kan kostnadseffektiva utsläppsminskningar åstadkommas i kombination med en tekniköverföring till andra länder, vilket är ett viktigt bidrag i att uppnå en global hållbar utveckling.

Projektet kräver godkännande innan de genomförs och projekt enligt Mekanismen för ren utveckling (CDM) genomgår en internationell granskning. Projekten måste också godkännas av länderna där de ska genomföras. Frågor om nationellt godkännande prövas av Statens energimyndighet.

Det finns begränsningar för hur många tillgodohavanden från utsläppsminskningensprojekt som svenska företag får överlämna vid redovisningen av utsläppsrätter. För Sveriges del är det 10 procent. Det är inte heller tillåtet att använda tillgodohavanden från kolsänke- och kärnkraftsprojekt. Dessutom ställs särskilda krav på deltagande i storskaliga vattenkraftsprojekt.

Ansvariga för EU:s handelsdirektiv i Sverige

Miljödepartementet

Deltar i omförhandlingar av direktivet och ansvarar för den nationella lagstiftningen. Lämnar in den nationella fördelningsplanen till EU-Kommissionen.

Energimyndigheten

- Har ansvaret för uppbyggnad och drift av det register där alla transaktioner inom ramen för utsläppshandeln ska registreras.

Naturvårdsverket

- Fattar beslut om tilldelning av utsläppsrätter till deltagande anläggningar.
- Bistår länsstyrelserna i deras roll som tillståndsmyndigheter.
- Är tillsynsmyndighet och ska granska företagets årliga rapporter om faktiska utsläpp. Verket tar även fram regler som

gäller tilldelning av utsläppsrätter, övervakning och rapportering av utsläpp samt preciserar reglerna för verifiering av utsläpp liksom kraven på den kontrollör som ska genomföra arbetet.

Naturvårdsverket och Energimyndigheten har gemensamt ansvar för information om handelssystemet.

NUTEK (Verket för näringslivsutveckling)
- Bereder förslag till beslut om tilldelning i det särskilda råd med representanter även från Naturvårdsverket och Energimyndigheten.

Sveriges länsstyrelser

- Handlägger ansökan om tillstånd för utsläpp av koldioxid och beslutar om sådana tillstånd för berörda verksamheter.
Handlägger även frågor om ändring av tillstånd samt tillstånd för nya verksamhetsutövare.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Faktablad: Utvecklad handel för minskad klimatpåverkan](#)

[Utvecklad utsläppshandel för minskad klimatpåverkan,](#)

[prop.2005/06:184](#)

[Handel med utsläppsrätter II - prop. 2004/05:18](#)

[Handel med utsläppsrätter - prop. 2003/04:132](#)

[Riktlinjer för genomförande av EG:s direktiv om ett](#)

[system för handel med utsläppsrättigheter, prop.](#)

[2003/04:31](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Lag \(2004:1199\) om handel med utsläppsrätter](#)

[Förordning om handel utsläppsrätter](#)

[Sveriges portal för utsläppshandel](#)

[EU-Kommissionen om utsläppshandelssystemet](#)

Internationellt klimatsamarbete

<http://regeringen.se/sb/d/8820>

[FN:s klimatförhandlingar](#)

[Informellt klimatmöte i Sverige juni 2007](#)

[Klimatsamtal i USA januari 2007](#)

Klimatfrågan är global och måste därför hanteras internationellt. Från klimatsynpunkt är minskade utsläpp lika värdefulla oavsett var på jorden de genomförs. Det internationella samarbetet för att begränsa klimatförändringar regleras framför allt genom FN:s klimatkonvention om klimatförändringar och det tillhörande Kyotoprotokollet.

FN:s ramkonvention

FN:s ramkonvention om klimatförändringar (United Nations Framework Convention on Climate Change UNFCCC) är den centrala arenan för klimatförändringar. Konventionen antogs 1992 och innehåller allmänna mål för insatser som ska bidra till att minska växthusgaser och utgör det ramverk inom vilket förhandlingarna förs.

Klimatkonventionen trädde i kraft 1994 och har 189 parter. Varje part har ett ansvar att bidra till att begränsa utsläppen av växthusgaser efter sin förmåga. Industriländerna har svarat för huvuddelen av de historiska utsläppen och har därför ett särskilt ansvar för att minska utsläppen. Enligt konventionen ska industriländerna ta ledningen i arbetet för att hejda klimatförändringarna genom att visa att det är möjligt att förena ekonomisk tillväxt och minskade utsläpp.

Inom FN förhandlar parterna som suveräna stater, och besluten fattas genom konsensus vilket medför att alla stater måste vara överens för att beslut ska kunna fattas. Systemet är baserat på frivilligt deltagande och det finns inga möjligheter, förutom politiska påtryckningar, att tvinga parterna att förhandla eller binda sig till överenskommelser. Med andra ord räcker det med att en enda stat inte är med på noterna för att ett förslag ska falla.

Kyotoprotokollet bidrar till minskade utsläpp

Klimatkonventionens tredje partsmöte hölls i Kyoto i Japan år 1997. Mötet resulterade i Kyotoprotokollet som undertecknades av 84 länder, däribland Sverige. Enligt protokollet åtar sig industriländerna att minska sina utsläpp med drygt 5 procent som ett genomsnitt under åren 2008-2012, jämfört med 1990 års nivå.

Kyotoprotokollet trädde i kraft 2005 och har ratificerats av 156 parter. För 39 länder anges i Kyotoprotokollet bindande åtaganden om utsläpps begränsningar i förhållande till år 1990. Dessa ska uppnås till den första åtagandeperioden, åren 2008-2012. Tillsammans åtar sig industriländerna att minska sina nettoutsläpp av de sex viktigaste växthusgaserna med drygt fem procent som ett genomsnitt under åren 2008-2012 jämfört med 1990.

Länderna får själva avgöra hur man ska nå sina mål, bland annat genom handel med utsläppsrätter och genom att bidra till minskade utsläpp i andra länder. Olika länder har olika mål och EU-länderna har sinsemellan gjort en inbördes fördelning av utsläppsminskning i unionen.

Några länder står utanför Kyotoprotokollet

De 39 parterna med bindande åtaganden står för ungefär 60 procent av de globala utsläppen. Bland dessa finns emellertid ett

par som inte har ratificerat Kyotoprotokollet, USA och Australien står tillsammans för ungefär 30 procent av de globala utsläppen. EU:s medlemsstater står för ungefär 14 procent av de globala utsläppen och har åtagit sig att minska sina utsläpp med åtta procent. EU:s medlemsstater har dessutom beslutat om en intern bördefördelning som tillåter Sverige att öka sina utsläpp med 4 procent fram till 2008-2012 jämfört med 1990.

Utmaning att få med utvecklingsländerna

De fattigaste länderna hör till de områden som kommer att drabbas hårdast av klimatförändringarna. Därför är det viktigt att få med dem i det internationella klimatarbetet, inte minst eftersom ett brett deltagande är en förutsättning för framgång. Svårigheten ligger i att de saknar resurser och har många mer akuta behov som de prioriterar framför klimatarbete, som till exempel fattigdomsbekämpning.

Klimatpåverkande gaser

Kyotoprotokollet reglerar sex klimatpåverkande gaser:

1. Koldioxid (CO₂)
2. Metan (CH₄)
3. Dikväveoxid (lustgas) (N₂O)
4. Fluorkolväten (HFC)
5. Fluorkarboner (FC)
6. Svavelhexafluorid (SF₆)

De olika klimatgasernas bidrag till växthuseffekten varierar. Koldioxid står för ca 80 procent av den totala påverkan, metan och lustgas är också betydelsefulla medan de fluorerade växthusgaserna (HFC, FC och SF₆) är av mindre betydelse totalt sett men starkast per viktenhet.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Sveriges fjärde nationalrapport om klimatförändringar](#)
[Sveriges rapport om påvisbara framsteg - I enlighet med Kyotoprotokollet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[FN:s klimatkonvention \(UNFCCC\)](#)
[FN:s forskningspanel i klimatfrågor \(IPCC\)](#)

FN:s klimatmöte på Bali, december 2007

<http://regeringen.se/sb/d/9890>

[Frågor på Balimötet](#)

[Intervju med miljöminister Andreas Carlgren](#)

[Intervju med chefsförhandlare Anders Turesson](#)

[Kalendarium](#)

Mellan den 3-14 december 2007 äger FN:s klimatförhandlingar rum på Bali, Indonesien. Det är den trettonde partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar och det tredje partsmötet för Kyotoprotokollet.

Klimatkonferensen på Bali - ett genombrott för klimatförhandlingarna

- Klimatkonferensen på Bali var ett genombrott. Nu har klimatförhandlingar inletts som omfattar alla länder, världens länder är eniga om ett enda slutdatum och det finns en fullständig uppslutning för att förhandlingarna ska ske inom FN-processen. Förhandlingståget har börjat rulla mot slutmålet Köpenhamn 2009. Det säger miljöminister Andreas Carlgren efter klimatförhandlingarna på Bali. I dag, måndag, avrapporterade han om mötet för Kungen och Kronprinsessan. Han talade även om mötet i budgetdebatten i Riksdagen och på den Gröna Liberala Tankesmedjans seminarium.

- Om vi tar vara på besluten i Bali kan vi skriva klimathistoria. För första gången är USA, Kina, EU, Indien överens om en gemensam färdplan.

- [Pressmeddelande: Klimatkonferensen på Bali - ett genombrott för klimatförhandlingarna](#)
- [Läs mer om besluten "Bali Action Plan" och "Bali Roadmap" på FN:s webbplats](#)

Dramatiskt avslut på klimatmötet

- Jag är väldigt glad att vi nådde en överenskommelse. Vi har nu nått bortom Kyoto-motsättningarna. Med Balimötet startar förhandlingarna för att nå den överenskommelse som klimatet kräver i Köpenhamn 2009, säger Andreas Carlgren.

I dag avslutades klimatförhandlingarna efter stor dramatik. Till sist enades länderna om en färdplan för de fortsatta förhandlingarna fram till 2009, då en framtida global klimatöverenskommelse efter 2012 behöver beslutas.

- Dagens beslut var ett genombrott för klimatförhandlingarna.
 - [Läs mer om beslutet på FN:s webbplats \(engelska\)](#)

Initiativ för att stödja fattiga utvecklingsländer

EU:s miljökommissionär Stavros Dimas och miljöminister Andreas Carlgren presenterade i dag EU:s initiativ till en "Global Climate Change Alliance" med fattiga utvecklingsländer.

- EU och de enskilda medlemsländerna ska ta ledningen i att bekämpa både klimatförändringar och den globala fattigdomen. Sverige har miljö och klimatförändringar som en av tre biståndsprioriteringar, sa Andreas Carlgren när han välkomnade EU:s initiativ.

Sverige har avsatt 50 miljoner kronor för att stödja "Global Climate Change Alliance".

Andreas Carlgren presenterade även det svenska initiativet till en kommission för klimatförändring och utveckling och de medlemmar som kommer att ingå i kommissionen. Syftet med kommissionen är att sätta ökat fokus på kopplingen mellan klimatförändringarna och utvecklingen i fattiga länder. En central uppgift är att säkerställa att framtida bistånd tar hänsyn till klimatpåverkan och risken för katastrofer i utvecklingsländerna.

- [Pressmeddelande: Biståndsministern offentliggör namnen i klimatkommissionen](#)

Andreas Carlgren i samtal med internationella miljöorganisationer

Vid sidan av de formella förhandlingarna under FN:s klimatkonvention och Kyotoprotokollet är klimatkonferensen en stor mötesplats, för engagerade organisationer, företag, miljöjournalister. En mängd side-events pågår hela veckan. Miljöorganisationer från hela världen är på plats. Andreas Carlgren har vid sidan av svenska Naturskyddsföreningen också träffat miljöorganisationer och miljönätverk från USA, Storbritannien, Kanada och Danmark. Samtalet kretsade givetvis kring förhandlingarna. Men intresset var även stort av informationen och diskussionen om det svenska ordförandeskapet 2009.

[Tal av miljöminister Andreas Carlgren
Lägesrapport 12 december - Öppning av
ministerdelen](#)

[Finansministrarna har avslutat sitt möte på Bali
Lägesrapport den 11 december](#)

[En klimatvänligare världshandel
Miljöminister Andreas Carlgren inför
klimatförhandlingarna](#)

[Nu lämnar tjänstemännen över till ministrarna
Handel och klimat](#)

[Chefsförhandlare Anders Turesson om klimatförhandlingarna på Bali](#)
[Australien har undertecknat Kyotoprotokollet](#)
[Miljöfrågor i utrikespolitiken](#)
[Pressträff inför FN:s klimatmöte i Bali](#)

Externa länkar

[FN:s klimatmöte på Bali](#)
[Dagliga rapporter från klimatmötet](#)
[IPCC:s fjärde utvärdering](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

Informellt ministermöte om klimatfrågan

<http://regeringen.se/sb/d/9209>

[Bakgrund](#)

[Deltagare](#)

[Kompensation för utsläpp från flygresor](#)

[Press och media](#)

[Program](#)

Miljöministrar och klimatförhandlare från hela världen samlades vid ett möte i Riksgränsen den 11-14 juni för att diskutera hur världens länder ska samarbeta för att motverka klimatförändringarna.

Informella klimatsamtal har banat väg för ny klimatöverenskommelse

Det informella ministermötet i Riksgränsen om klimatproblemet som samlade miljöministrar från närmare 30 länder avslutades den 14 juni.

Ministrarnas diskussioner sammanfattades av miljöminister Andreas Carlgren i ordförandens slutsatser. Carlgren konstaterade att diskussionerna gav en tydlig bild av olika länders positioner inför kommande förhandlingarna på FN:s klimatkonferens på Bali i december.

- Det fanns en bred konsensus om att konferensen på Bali kommer att kunna fastställa en så kallad road map, en utstakad väg, med en tidplan för konkreta steg för de förhandlingar som

ska leda fram till en ny klimatöverenskommelse år 2009, konstaterar Andreas Carlgren.

- [The Midnight Sun Dialogue on Climate Change - Ordförandens sammanfattning av diskussionerna](#)

- [Pressmeddelande: The informal climate dialogue paves the way for a new climate regime](#)

Pressträff efter klimatmötet i Riksgränsen

Torsdagen den 14 juni avslutas det informella klimatmötet i Riksgränsen. Mötet summeras vid en presskonferens på Hotell Riksgränsen. Media kommer även att kunna delta via videolänk i pressrummet, Rosenbad i Stockholm. Vid pressträffen deltar miljöministrarna Andreas Carlgren, Sigmar Gabriel och Rachmat Witoelar. Andreas Carlgren är värd för mötet i Riksgränsen. Tysklands miljöminister Sigmar Gabriel avslutade nyligen G8-mötet i Heiligendamm. Indonesiens miljöminister Rachmat Witoelar är värd för FN-konferensen om klimatfrågan på Bali i höst.

- [Pressmeddelande: Inbjudan till presskonferens efter klimatmötet i Riksgränsen](#)

Referat från mötet - onsdagen den 13 juni

Under gårdagen diskuterades även hur anpassning till oundvikliga klimatförändringar kan ingå i en uppgörelse om framtidens internationella klimatarbete. Därefter besökte ministrarna Abisko forskningsstation där professor Terry Callaghan berättade om den forskning som bedrivs vid stationen kring klimatförändringars inverkan på arktiska ekosystem.

På onsdag förmiddag fortsatte ministrarna att diskutera teknologins avgörande betydelse i klimatarbetet och den roll handel med utsläppsrätter kan spela för utveckling samt spridning av teknologier som kan minska utsläppen av

växthusgaser. Dessutom diskuterades avskogning i tropikerna och hur en uppgörelse om framtidens internationella klimatregim kan bidra till att minska avskogningen.

[Referat från mötet - tisdagen den 12 juni](#)
[Kompensation för utsläpp från flygresor](#)

Följande länder är anmälda till mötet

Australien, Argentina, Bangladesh, Brasilien, Kina, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Ghana, Indien, Indonesien, Japan, Kenya, Marocko, Mexiko, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland, Polen, Portugal, Pakistan, Sydafrika, Schweiz, Storbritannien, Tuvalu och USA.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Andreas Carlgren](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

Klimat och miljöteknik i fokus

<http://regeringen.se/sb/d/8561>

[Program för miljöminister Andreas Carlgrens besök](#)

Miljöminister Andreas Carlgren besökte USA och Kanada 8-16 januari 2007 för att diskutera klimatfrågan. Besöket var även en del i att skapa förutsättningar för svensk miljöteknikexport och ta vara på svenska näringslivets möjligheter att vinna nya marknader. Flera seminarium arrangerades som en del i samarbetet kring förnybara drivmedel och energi mellan Sverige och Kalifornien. I Washington träffade han företrädare för Vita huset, politiker från kongressen och frivilligorganisationer. Här följer en intervju med Andreas Carlgren inför resan.

Vad är syftet med resan till USA?

- En av de viktigaste frågorna för mig under mandatperioden är att arbeta aktivt internationellt för globala utsläppsminskningar. USA har en avgörande roll i arbetet för att bemöta klimathotet på global nivå. Varje land har ansvar att stå för tillräckligt kraftfulla åtaganden om utsläppsminskningar. Det är viktigt med en initierad bild dels av hur USA arbetar med klimatfrågan, dels av den amerikanska debatten om klimatutmaningen. Jag vill förstå vad USA ser som möjliga beståndsdelar i det framtida klimatsamarbetet efter år 2012 då den första åtagandeperioden för Kyotoprotokollet är slut.

- Resan ger också möjlighet att berätta om Sveriges arbete med klimatfrågan och sprida kunskap om utvecklingen inom svensk miljöteknik. Klimatförändringarna är inte enbart ett hot, utan en stor möjlighet för export av svensk grön teknik. Vi vill utveckla dialogen med USA för att se hur vi kan samarbeta både politiskt och inom näringslivet.

Vad har du för förväntningar och förhoppningar inför resan?

- Jag är väldigt glad över att få göra den här resan så snart efter det att jag tillträtt. FN:s klimatmöte i Nairobi i november underströk vikten av att föra dialog med de länder som inte skrivit under Kyotoavtalet. Det här är en del i arbetet för att vi ska nå längre i det internationella arbetet med att minska utsläppen. Mycket talar för att de slutliga diskussionerna kring hur samarbetet efter Kyotoprotokollet ska se ut kommer att ske under hösten 2009 då Sverige är ordförande i EU. Sverige kommer därmed ha ett stort ansvar att som ordförandeland leda EU:s klimatförhandlingar.

- Samtidigt kommer det att bli mycket inspirerande att ta del av det arbete som sker i Kalifornien och jag är förhoppningsfull inför att leda en svensk miljödelegation. Grön teknik är ett område där Sverige ligger i framkant. Intresset i Kalifornien ger oss goda möjligheter att skapa förutsättningar för svensk miljöteknikexport och bädda för svenska företag att vinna nya marknader.

Vad ska du göra i Washington och Kalifornien?

- I Washington kommer det framtida internationella klimatarbetet att vara huvudfrågan. Jag kommer bland annat att träffa James Connaughton, miljörådgivare i Vita Huset och Senator Mary Landrieu. I Kalifornien kommer jag bland annat att träffa vice Guvernör John Garamendi och Jordbruksminister A.G Kawamura.

- I Kalifornien är huvudfrågorna miljöteknik och klimatåtgärder, som miljövänliga transporter. Tillsammans med Swentec, Sveriges miljöteknikråd och Energimyndigheten kommer vi att arrangera seminarier om biogas och energieffektivisering, där Sverige har spjutspetskompetens. Jag

hoppas det kan leda till att vi utvecklar samarbetet och därmed möjligheterna för det svenska näringslivet.

Hur kommer det sig att det finns ett omfattande samarbete och ett samarbetsavtal (Memorandum of Understanding) mellan Sverige och Kalifornien om förnybara drivmedel och energi?

- Både Sverige och Kalifornien har höga ambitioner för att minska utsläppen av luftföroreningar och växthusgaser. Kalifornien har tagit beslut om att minska utsläppen av koldioxid med 25 procent till 2020. Intresset för svensk teknik och kompetens är stort, speciellt inom transportsektorn. Samarbetsavtalet bekräftar intresset.

- En delegation från Kalifornien med politiker och företagsledare har gjort studiebesök vid svenska biogasanläggningar. Ett antal affärsuppgörelser är på gång mellan Sverige och Kalifornien om biogas. Kalifornien har önskat bredda samarbetet som inledningsvis handlat om biogas till att omfatta även andra förnybara drivmedel och energi.

- Med på resan följer nu en svensk företagsdelegation, i huvudsak bestående av biogasteknikföretag, representanter från Energimyndigheten och Sveriges miljöteknikråd (Swentec) som kommer att träffa amerikanska intressenter.

Ni kommer även att resa till Kanada. Vad har du för förhoppningar med besöket där?

- Kanada har skrivit under Kyotoprotokollet men det finns farhågor om att man äventyrar den ekonomiska utvecklingen genom att ställa krav på industrin. Sverige kan utgöra ett exempel på att det går att förena ekonomisk tillväxt med utsläppsminskningar.

- Kanada släpper ut tre gånger så mycket växthusgaser per person som Sverige och använder dubbelt så mycket energi för att producera samma mängd varor och tjänster. Jag hoppas att jag under mitt besök ska kunna knyta kontakter med politiker och företag för att diskutera framtida klimatöverenskommelser men också miljöteknikutveckling.

Vad kan Sverige bidra med i det internationella klimatarbetet?

- Internationellt samarbete är helt nödvändigt för att bemöta klimathotet. Regeringen tänker flytta fram positionerna och höja ambitionen inom miljöpolitiken, inte minst i klimatarbetet. Vi vill att Sverige ska ta ledningen både vad det gäller vad vi gör här hemma och internationellt. Vad Sverige åstadkommer i utsläppsminskningar påverkar samtidigt enbart någon promille av världens utsläpp. Därför arbetar vi för att EU tar ledningen i det internationella miljöarbetet. Vi har givit vårt stöd till ett ambitionshöjande mål med att minska utsläppen inom EU med 30 procent till 2020. Vi har dock varit klara med att det inte ska ses som ett ensidigt åtagande, utan framförallt är en tydlig signal till länder som står utanför det internationella arbetet. EU är beredd på ett än mer ansvarsfullt klimatarbete efter 2012. Tillväxt går att kombinera med det arbetet och en expansiv näringspolitik är en förutsättning.

RELATERAT

[Pressmeddelande: Andreas Carlgren diskuterar klimatfrågan i USA och Kanada](#)

[Tal på engelska vid seminarium om förnybar energi](#)

[Nyhetsbrev på engelska om Sverige och svensk klimatpolitik](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Sveriges miljöteknikråd, Swentec](#)
[Energimyndigheten, STEM](#)

Vatten och hav

<http://regeringen.se/sb/d/2043>

[Havsmiljön - Västerhavet och Östersjön](#)
[Vattendrag och grundvatten](#)
[Helsingforskonventionen - HELCOM](#)
[Ny HELCOM Aktionsplan för Östersjön](#)
[Nordsjökonferensen 4-5 maj 2006](#)
[Saltsjöbadsmötet, 19-20 april 2007](#)

Tillståndet i Östersjön och Västerhavet är bekymmersamt. Övergödning, hårt fisketryck och utsläpp av miljögifter har fått stora konsekvenser. En nationell havsmiljöstrategi för Östersjön och Västerhavet ska därför utarbetas.

Många av Sveriges kust- och havsområden är starkt påverkade av föroreningar, överfiskning och fysisk exploatering. Ett nytt samlande EU-direktiv för vatten ska göra arbetet för att skydda Europas vatten mer kraftfullt. Även havsmiljöproblemen är gränsöverskridande och lösningar kan bara nås genom ett gemensamt agerande.

En god kvalitet på grundvattnet kräver långsiktigt arbete eftersom förbättrande åtgärder ofta ger effekt först efter flera decennier. Det pågår nu ett arbete med att införliva EU:s ramdirektiv för vatten som överlag ger grundvattnet en starkare ställning. Syftet med ramdirektivet för vatten - ofta kallat bara "vattendirektivet" - är att göra arbetet för att skydda Europas vatten mer entydigt och kraftfullt.

Den viktigaste förändringen i samband med införandet av ramdirektivet är att arbetet med skydds- och planeringsfrågor för vatten nu ska läggas upp efter avrinningsområden, naturens egna gränser för vattnets flöde. För Sveriges del innebär det en tvingande helhetssyn på både skydd och nyttjande av våra vattenresurser och att organisationen för vattenplanering ses över.

Hav i kris

Situationen för våra hav är allvarlig. För Sveriges del gäller detta Östersjön och vårt västerhav med Nordsjön, Kattegatt och Öresund. Haven belastas i dag bland mycket annat av utsläpp av olja och ballastvatten från sjöfart, höga gifthalter och övergödning samt överfiske och påverkan av havsbottenmiljön från fiskeredskap. Trots att mycket gjorts de senaste åren för att minska miljöbelastningen i Östersjön och västerhavet så räcker det inte.

I juni 2003 lämnade Havsmiljökommissionen ett betänkande (SOU 2003:72) som redovisar kommissionens analys av havens allvarliga tillstånd med förslag till regeringen om möjliga fortsatta strategier. För att lösa problemen förutsätts ett utvecklat samarbete mellan berörda länder.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Miljödepartementet](#)

RELATERAT

[Vanliga frågor och svar om vatten och hav](#)
[Skr. 2004/05:173 En nationell strategi för havsmiljön](#)